

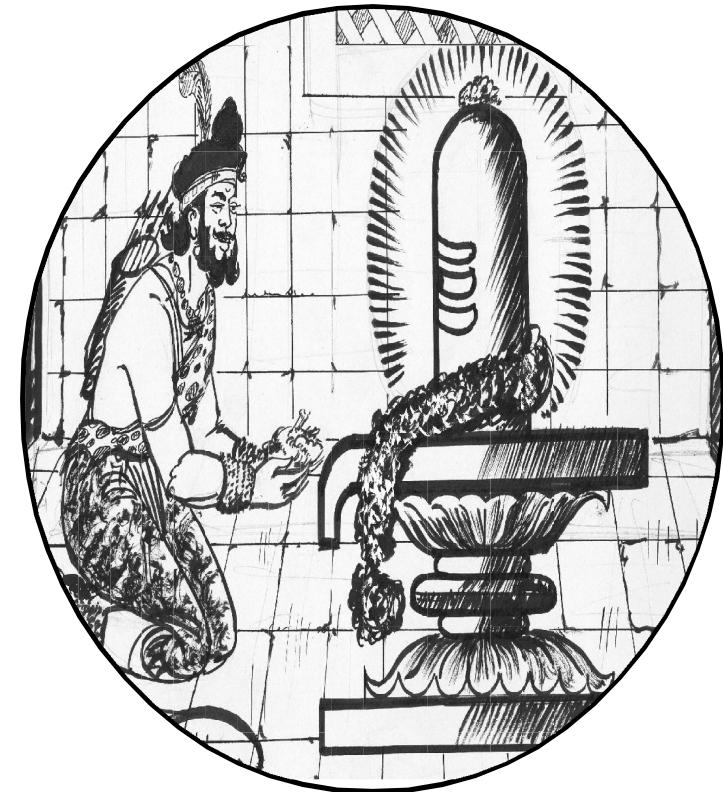
T.T.D. Religious Publications Series No. 912

Price :

“బ్రహ్మ మొక్కటే” గ్రంథమాల

భక్తతిన్నదు

- విద్యాన్ లగడపాటి భాస్కర్

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు,
తిరుపతి.

Published by Sri L.V. Subrahmanyam, I.A.S., Executive Officer,
T.T.Devasthanams, Tirupati and Printed at T.T.D. Press, Tirupati.

“బ్రహ్మ మొక్కలే” గ్రంథమాల

భక్తిన్నదు

రచయిత

విద్యాన్ లగడపాటి భాస్కర

ప్రచురణ
కార్యనిర్వహణాధికారి
తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు, తిరుపతి.

2012

BHAKTHA TINNADU

By
VIDVAN
LAGADAPATI BHASKAR

T.T.D. Religious Publications Series No:912
© All Rights Reserved

T.T.D First Edition:- 2012

Copies: 3000

Published by :
L.V. SUBRAHMANYAM, I.A.S.,
Executive Officer,
Tirumala Tirupati Devasthanams,
Tirupati.

D.T.P:
Editor- in- Chief Office,
T.T.D, Tirupati.

Printed at :
Tirumala Tirupati Devasthanams Press,
Tirupati

ముందుమాట

భారతదేశంలో అనాదిగా ఆ యా కాలాల్లో, ఆ యా కులాల్లో, ఆ యా ప్రాంతాల్లో అవతరించిన మహానీయులు ఎందరో మనకు దర్శనమిస్తారు. ఆ మహాపురుషులు అందరు వారి వారి కాలాల్లోని వివిధ పరిస్థితుల్లో కేవలం మనుగడ సాగించడం మాత్రమేగాక మానవోద్ధరణకు కృషి చేశారు. తద్వారా ప్రజల్లో సామాజిక చైతన్యంతోపాటు ఆధ్యాత్మిక వికాసానికి కూడా ఆ మహామనీషులు ఎంతగానో తోడ్పడ్డారు.

అలాంటి మహాత్ముల జీవితగాథలను, వారు ప్రబోధించిన జీవన సత్యాలను, ఆధ్యాత్మిక సందేశాలను భక్తులకు అందించాలన్న తలంపుతో తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం “బ్రహ్మ మొక్కటే” అనే శీర్షిక క్రింద ఒక గ్రంథమాలను ప్రారంభించింది. అందు కనుగొంగా కొందరు పండితుల చేత అలాంటి మహాపురుషుల జీవనరేఖలను చిత్రించే గ్రంథాలను ప్రాయించి ప్రచురించాలని సంకల్పించింది.

అందులో భాగంగా ప్రస్తుతం విద్యాన్ లగడపాటి భాస్కర్గారు రచించిన “భక్తతిస్తుడు” అన్న పుస్తకాన్ని అందజేస్తున్నాము. ఈ గ్రంథ పరమం ద్వారా పిల్లలు, పెద్దలు ఆధ్యాత్మికచైతన్యవంతులు కావాలని ఆకాంక్షిస్తా..

సదా శ్రీవారి సేవలో....

ఉఁ నెంకఁ స్తుతిశ్శ్రీ

కార్యనిర్వహణాధికారి

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు

తిరుపతి.

ఇందులోని విషయాలు..

(పుట)

1. ‘భగవంతుడూ, భక్తుడూ’ ఒకరికోసం మరొకరు	1
2. భక్తులు భగవంతుని పరివారంలోని వారే	2
3. మహాభక్తునిగా, ముగ్గభక్తునిగా తిన్నని కథ ఎలా ప్రసిద్ధమైంది?	6
4. భక్తతిన్నని జననం	8
5. తిన్నని గర్భవాస విశేషాలు	11
6. శిశుదశలో తిన్నని వింతప్రవర్తన	13
7. తిన్నని బాల్యకీర్తిదలు	15
8. తిన్నని విలువిద్యారంభోత్సవం	17
9. తిన్నడు వేటకు వెళ్లిన విశేషాలు	20
10. తిన్ననికి శివుడు కలలో కనిపించి చేసిన సూచన.	22
11. శివనితో తిన్నని అమాయికసంభాషణ	26
12. తిన్ననితో వేటకు వచ్చిన నేస్తాలు అతణీ ఇంటికి పిలిచిన వైనం	27
13. మరల శివనివాడైపోయిన తిన్నని చేష్టలు	29
14. తిన్నడు శివనికి చేసిన సేవలు, పూజలు	32
15. శివాపచారమని వగచిన బ్రాహ్మణభక్తుడు	35
16. తిన్నని భక్తిని శివబ్రాహ్మణులికి చూపిన శివుడు	36
17. తిన్నడు శ్రీకాళహస్తీశుని కంటిపోనికి చెందిన మనస్తాపము	38
18. తిన్నడు శ్రీకాళహస్తీశునికి చేసిన కంటివైద్యము	40
19. తిన్నడు రెండవ నేత్రదాత అయ్యాడు	42
20. కన్నపుకు సన్నిధి చేసిన శివపార్వతుల అపూర్వ దృశ్యం	43
21. కన్నపుకంటితో ‘భవుడు’ భవ్య డయ్యాడట	45

22. శివుని అనుగ్రహాన్ని తిన్న డెలా స్వీకరించాడు?	46
23. తిన్నని లాంటి ముగ్గభక్తులు మరి కొందరున్నారు	48
24. తిన్నని పూర్వజన్మ వృత్తాంతం	49
25. కన్నప్ప శివునికి నైవేద్యంగా పెట్టిన జంతువుల పూర్వజన్మ వృత్తాంతం.	54

భక్తతిన్నదు

1) ‘భగవంతుడూ-భక్తుడూ’ ఒకరికోసం మరొకరు

శ్రీరామచంద్రుని స్వర్ణిస్తే వెంటనే గుర్తుకొచ్చే మహాభక్తుడు శ్రీ హనుమంతుడు. శ్రీ శివభగవానుని గుర్తుచేసుకోగానే మనకు గుర్తుకొచ్చే భక్తులు మార్గందేయుడు, ఉపమన్యువు, తిన్నదు లేక కన్నప్ప. శ్రీ మహావిష్ణువుకు ప్రేమపాత్రులూ, పుత్రతుల్యులుగా ప్రసిద్ధి పొందిన భక్తులు ప్రఫోదుడూ, ద్రువుడూను. అలాగే శ్రీకృష్ణ భగవానునికి లెక్కలేనంతమంది అతిసన్నిహితులైన భక్తులు. ఆ స్నామికి మొదటి భక్తులు తల్లిదండ్రులే. కన్నవారైన దేవకీ వసుదేవులూ, ఎంచి, ప్రేమామృతాన్ని పంచి, తరించిన ‘యశోదా నందులూను. ఇలా భగవంతుని సేవతో, స్వరణతో, ధ్యానంతో, ధ్యాసతో, తపస్సతో, తపనతో, బుద్ధితో, శ్రద్ధతో, ఆర్తితో, ఆరాధనతో, ప్రార్థనతో, ప్రేమతో, మోహంతో, ముగ్గత్వంతో, స్నేహంతో, చేరువతో, దాస్యంతో....అపో! ఈ భక్తులనే వాళ్లు భగవంతుని ఎన్నిమార్గాల్లో తమవాట్టిగా చేసుకుంటున్నారు?

భక్తిమార్గాలు తొమ్మిదింటిలో, ఎనలేని భక్తుల వైవిధ్య భావాలను ఎలా ఇముడ్చడం? రుద్రావతారుడైన హనుమంతుడు శ్రీరామచంద్రునికి సేవకుడా? ఆప్మడా? సోదరుడా? స్నేహితుడా? పుత్రతుల్యుడా? ద్రువుడూ, మార్గందేయుడూ పట్టుదలతో భగవంతుని మెప్పించి చిరంజీవులయ్యారు. వ్యాఘ్రపాదమహర్షి కుమారుడు ఉపమన్యువు అన్నలైన పాలు త్రాగడానికి నోచుకోని పేదకుటుంబంలోపుట్టి, తల్లి సూచనతో తపస్సుచేసి శివుని మెప్పించాడు. ఆ బాలుణ్ణి శివుడు పార్వతీదేవికి తమపుత్ర సమానుణ్ణిగా అప్పగిస్తే, ఆ మాత పాలసముద్రాన్నే వెన్నులాచేసి బాలుడికి తినిపించింది. ‘అదిదంపతులు’ ఆ బాలుణ్ణి తత్త్వజ్ఞానిగా అనుగ్రహించారు. ఆ బాలుడే తరువాతి కాలంలో శ్రీకృష్ణభగవానునికి శివతత్త్వం బోధించగలిగిన గురువయ్యాడు. ఈ భక్తుని భక్తిని ‘నవవిధ భక్తిమార్గాల్లో దేనిలో చేర్చాలి? అలాగే గురువులు చెబుతున్న

విద్యను తిరస్కరించి, తండ్రి దండింపులకు బెదరక, చెదరక స్థిరమైన నారాయణ స్వరణతో, ఎన్నోవిధాల మరణ శిక్షలకూ లొంగక, చివరకు తండ్రి హిరణ్యకశిపునికి ఒకస్తంభంలో శ్రీహరిని సరసింహరూపంలో చూపించిన ‘బాలభక్తుడు’ ప్రహ్లోదుడు. తన కీర్తనతో, భజనతో ఉగ్రవరసింహుని శాంతపరచాడు. భౌతికంగా సంహరింపబడ్డ తనతండ్రిని క్షమించి ముక్కడిన్న చేయమన్నాడు. కీర్తన, భజన సంప్రదాయాలకు తానే ఆద్య డయ్యాడు. రావణ హిరణ్యక హిరణ్యకశిపుల్లగే, భగవంతుని ‘వైరభక్తి’ తో డీకొని ముక్కడయ్యాడు శిశుపాలుడు. విదురుడూ, కుంతీదేవి, శ్రీకృష్ణునిలో బంధువుకంటే భగవంతుని దర్శించి తరించారు. కుంతీదేవి ఒక్కడుగు ముందుకేసి తాను స్వామిని మరచిపోకుండ ఉండటానికి ఎల్లపుడూ కష్టాలే తనకు ఎదురౌతుండాలని కోరుకొంది. అందరిలా కష్టాలు తీర్చి సుఖసౌభాగ్యాలు ప్రసాదించమనలేదు. విభీషణుడూ, సుగ్రీవుడూ స్నేహంతో భగవంతునికి చేరువయ్యారు. రుక్మిణి ప్రేమతో తన్న తాను సమర్పించుకొంది. ‘కుబ్బ’ తనకు తానుగా తన కురూపాన్ని పోగాట్టి సుందరిగా మార్చి తనకొక పుత్రుణి ప్రసాదించమని శ్రీకృష్ణుణి కోరుకొనింది. స్వామి ఆమెకోర్కెనూ తీర్చాడు. ‘భగవత్ప్రేమ’ అసలైన భక్తికి నిర్వచనం. రాధా దేవి, గోపికలూ స్వామిని ప్రేమించారు. అది అలోకిక ప్రేమ. నిస్యార్థమైన ప్రేమ. శారీరక సుఖభావన అందులో లేదు. స్వామి సంతోషమే తమ సంతోషంగా, అందుకోసం తాము ‘ఏ త్యాగానికైనా సిద్ధము’ అన్న ‘దృఢ సంకల్పం’ ఆ ప్రేమలోని అసలు రహస్యం.

2) భక్తులు భగవంతుని పరివారంలోనివారే.

సృష్టి, స్థితి, లయ కార్యాలను భగవంతుడు ఒక్కడే నిర్వహిస్తాడు. త్రిమూర్తులక్కడై భాసిస్తాడు,

- శ్లో|| అంతస్తమో బహిస్తుష్ట ప్రిజగత్పాలతో హరిః,
- అంతస్తుష్టమోబాహ్య ప్రిజగల్లయకృధరః.
- అంతర్భహిరశ్చైవ త్రిజగత్పాష్టికృధిధిః

విష్ణువుగా ఉన్నపుడు ‘లోన’ తమోగుణం కలవాడై, వెలుపల సత్యగుణవంతుడై ముల్లోకాలనూ కాపాదుతాడు! బ్రహ్మగా ఉన్నపుడు లోన ‘వెలుపల’ ‘రజోగుణం’ కలిగి, జగత్తును నిర్మిస్తాడు. ఇక మహేశ్వరుడై ఉన్నపుడు ఆ భగవానుడు ‘లోన’ సత్యగుణం కలిగి బయట తమోగుణయుక్కడై ప్రశయాన్ని కలిగిస్తాడు.

శిఘ్రాడై ఉన్నస్వామికి ఆయనలాంటి మహిమ కలిగిన పరివారం ఎంతో ఉన్నది. మార్కుండేయుని లాగే అల్పాయువుతో, శివుని వరంతోనే, శిలాదునికి జన్మించిన బాలుడు. స్వయంగా తపస్సుచేసి స్వామి సాక్షాత్కారాన్ని పొందాడు. అంతేకాదు. అందరు భక్తులూ సామాన్యంగా కోరే వరలాభాన్ని కోరలేదు. తెలివిగా స్వామి నిత్యసన్నిధిని కోరాడు. ఫలితంగా అతడు నందికేశ్వరుడై స్వామికి వాహనంగా, శివపరివారానికి అధ్యక్షుడుగా, నిత్యసన్నిధితో సాక్షాత్ శివుని ప్రతినిధిగా, గణాధ్యక్షుడుగా మారాడు. తనతో విరోధించి. తనువు చాలించిన గజాసురుని చర్చమే శివుడు కట్టబట్టగా స్వికరించాడు. నాగులను ఆభరణాలుగా చేకొన్నాడు. దోషాకరుడని నిందపడ్డ చంద్రుని ‘సిగపూవుగా’ చేసుకొన్నాడు. భక్తుడైన బాణునికి బంటే అయ్యాడు.

ఇక శ్రీకాళహస్తిక్షేత్ర స్వామిగా, అప్పశరీరుడైన పరమేశ్వరుడు వాయులింగేశ్వరుడై, కృతయుగంసుండి, ఇప్పటి కలియుగందాక ఎందరో భక్తులను అక్కున చేర్చుకున్నాడు. అందులో కారణాంతరాలతో మూగజీవులై పుట్టిన సాలీడు (శ్రీనాముడు) ఉన్నాడు. సర్పం (కాళుడు) ఉన్నది. (హస్తినామధారి) ఏనుగూ ఉన్నది. ఇంద్ర, యమ, వాయు దేవులూ ఈ స్వామిని కూతిచి తమకోర్కెలు సిద్ధింపజేసుకొన్నారు. సృష్టికర్త బ్రహ్మ, మహార్షి వసిష్ఠుడూ, భక్తితో సేవించి ఈ స్వామి కృపతో పుత్రశోకాన్ని, సంసార దుఃఖాన్ని పోగాట్టుకోగలిగారు.

వాయులింగమై వెలసి ఉన్న శ్రీకాళహస్తిశ్వరుని నాల్గులుగాల చరితను, పులపురాణం, లో (రో) మశమహార్షి భరద్వాజమునికి విపులంగా విపరించాడు. అందులో స్వామిచేత ఉద్ధరింపబడిన ఎందరో భక్తుల అద్యుత అపురూప

గాథలున్నాయి. త్రేతాయుగంలో శ్రీమన్నారాయణుడు తపస్సుచేసి శివానుగ్రహంతో ‘సభాపతిత్వం’, సర్వలోక పూజనీయత పొందాడట! శ్రీమహాలక్ష్మీ శ్రీజ్ఞానాంబికను పూజించి సంపదలకు అధినేత్రిగా అత్యంత సౌందర్యపతిగా, శ్రీనారాయణుని భర్తగా పొందగలిగిన భాగ్యపతి అయ్యంది. శివపుత్రుడు శ్రీకుమారస్వామి ఇక్కడ తపస్సుచేసి, స్వామి వల్ల విద్యారహస్యాలు సంపాదించి విద్యాగురుడుయ్యాడు. శ్రీరామచంద్రుడు తపస్సుచేసి చిత్తశాంతిని పొందాడు. మార్కుండేయుడు కూడ ఈ చోట తపస్సుచేశాడు. నుదర్శను (చక్రం)డు తపస్సు చేసి పాపపరిహంపొందాడు. ఇలా ఎంద రెండరో గడచిన యుగాల్లో ఈ స్వామిని సేవించి తరించిన భక్తులు. లెక్కపెట్టడం సాధ్యపడదు, ఈ క్షేత్రం ఉన్న పట్టణం 1. కృతయుగంలో బ్రహ్మపురంగా 2.త్రేతాయుగంలో విష్ణుపురంగా, 3.ద్వాపరంలో నారదపురంగా 4. కలియుగంలో వరగుణపురంగా ప్రసిద్ధపొందింది. వరగుణుడు అనబడేవాడు కూడా వాయులింగేశుని సేవించి తరించిన భక్తక్రేణిలో ఒకడు, అయితే, యుగయుగాలుగా ఈ స్థలానికి స్థిరంగా ఉన్న పేరుమాత్రం ‘శ్రీకాళహస్తి’ అనేదే కాకతాళీయంగా సాలీదు, కాళము, హస్తి శివుని సేవించి ముక్కులవుతూ తమపేర్లు కూడ స్థలనామంలో లీనం కావడానికి కారణమైనట్టు స్థలపురాణం తెలుపుతున్నది.

ఇలా ‘మూగజీవుల’ నుండి ‘బ్రహ్మ’ దాక, ఎన్నో స్థాయిల్లో ఉన్నభక్తులు శివసేవకులై, భక్తులై, ముక్కులై, భావితరాల భక్తిమార్గానికి మార్గ దర్శకులయ్యారు. శివాలయంలో శివరాత్రి నాడు ఆకటికి ఆగలేక, శివవైశ్వర్యమైన ప్రసాదాన్ని దొంగిలించబోయిన కులభ్రష్టుడు, పాపి అయినవాడు శివాలయ ప్రాంగణంలో చంపబడగా, ఆతని పాపాన్ని పోగొట్టి రెండవజన్మలో శివభక్తుడైన రాజుగా, కాళీలో దీపోత్సవప్రతం చేసిన భక్తునిగా ఆపైజన్మలో శివునికి స్నేహితుడుగా ‘ధనాధిపతి’ ‘కుబేరుని’గా చేసింది కరుణా సాగరుడైన శివభగవానుడేకదా! ఒక నిరుపేద శూద్రయువకుడు, అకస్మాత్తుగా శివభక్తుడై, శివభక్త శిభామణిగామారి, ఆపైజన్మలో బ్రాహ్మణ కుటుంబంలో శిశువైపుట్టాడు. ఈశానుడనే పేరు పెట్టిన ఆతని తల్లిదంప్రులు పిల్లవాడు పెద్దవాడయేడాక

కూడ మాటలాడకుండ, శివభక్తి స్వృతిలో వొనంగా ఉండిపోగా, దుఃఖితులయ్యారు. కానీ, వందేళ్ళ తర్వాత ఆయనకు శివుడు దర్శన మిచ్చి వరం కోరుకొమ్మున్నాడు. తెలివిగా ఆతడు అమరత్వం సాధ్యంకాదన్న స్వామితో, తన శరీరంలోని రోమాల్లో ఒక్కాక్కటి ఒక్కాక్క కల్పంలో రాలిపడే వరమిమ్మని కోరాడు. ఒంటిమీద రోమాలెన్ని కోట్లో? అన్ని కల్పాలు అమరుడై జీవించే విధంగా, ఆ భక్తుడు తన జీవితకాలాన్ని పొడిగించుకోదలిచాడు. పరమేశ్వరుడు ఆ వరం ఇవ్వనే ఇచ్చాడు. ఆతడే రో(లో)మశమహర్షి. ఈ సన్నిఖేశాన్ని స్ఫురం పురాణం (కుమారీ-భం-12/41)లో ముక్కాయించిందిలా..

శ్లో॥ న దుర్భభం న దుష్టాయం న చాసాధ్యం మహాత్మున్మే,
శివభక్తీ కృతాం పుంసాం త్రిలోక్యామితి నిశ్చితమ్.

ఇలా పరిశీలిస్తాపోతే భక్తులు పూర్వజన్మ సుకృతంవల్ల, అకస్మాత్తుగా కలిగిన ప్రేరణ వల్లనో, ప్రబోధం వల్లనో పరమాత్మని ప్రేమలో లీనమై తమ చుట్టావున్న ప్రపంచాన్ని నీరసంగా, శూస్యంగా, ఘలరహితంగా భావిస్తారు. సుఖశాంతులకు గతి-ప్రగతి, అతి-నిరతి, ఉన్నతీ ఇత్యాదులను స్ఫురింప జేయడానికి, మేల్కొల్పుడానికి మూలకారణం భగవత్పైమే నంటారు పెద్దలు. ఈ విషయాన్నే అడ్డెతకర్త, ప్రవక్త లీతీఅదిశంకరులు భగవత్పైమలోని సార్దక్కం, అనివార్యాదులను గురించి నొక్కి చెబుతూ “మోక్షకారణ సామగ్రాయం భక్తిరేవగరీయసీ” అన్నారు. ఆ భావనతోనే ఆయన భగవత్పైమలోని గరిమ, మహిమ, సత్తా-మహాత్తా, ఉపయోగమూ, అవసరమూ ఉన్నట్టు వివరించాడు. ఆయన మతానుసారం ముక్కాత్ములుకూడ భగవత్పైమలోని రసాస్వాదన చేయడానికి, లీలామానుష రూపధారణచేసి పరమాత్మని ‘భజన’ చేస్తారు. “ముక్కా అపిలీలయ విగ్రహం కృత్యా తం భజస్తే”. ఈ భగవత్పైమనే ‘పంచమ పురుషార్థం’గా జ్ఞానులు పేర్కొన్నారు. ఇదే భోగులను యోగులగా, లోభులను దానవీరులనుగా, స్వార్థపరులను పరమార్థసాధకులుగా మార్చుతుంది.

శ్రీకాళహస్తిశ్వరుని చూడాలనికానీ, పూజించాలని కానీ వేటకోసం వెళ్లిన ఆటవిక బాలుడు అనుకోలేదు. పుట్టుకతోనే వచ్చిన తిన్నదనం,

నెమ్మదిగుణం, సాధుస్వభావం కలిగిన తండె, నాథనాథులు తమ కొడుక్కు ఆ తల్లిదండ్రులు ‘నడవడినిబట్టి’ ‘తిన్నదు’ అని పేరు పెట్టుకున్నారు. అతడే తరువాత ‘కన్నపు’గా ప్రసిద్ధుడయ్యాడు. కులసంప్రదాయాన్నిబట్టి వేటలో మెలకువలు, అనుభవం కలవారి వెంట వెళ్లి నేర్చుకోవడానికి వెళ్లిన ‘తిన్నదు’ వాయలింగరూపుడైన శ్రీకాళహస్తీశుని చూచి, పరవశించి, ‘వేదేతర మతంలోనైనా విశ్వేశ్వరుని అర్పించి, మెప్పించి సాయుజ్యమందిన దివ్యగాఢ మాన్యులైనా, సామాన్యులైనా మరల మరల చదువదగిందే.

3) మహాభక్తునిగా, ముగ్గభక్తునిగా తిన్నని కథ ఎలా ప్రసిద్ధమైంది?

కవిగానేకాక, వీరశైవమతవ్యాప్తికి కృషిచేసిన మహాప్రవక్తగా పేరుపొందిన పాలుగ్గిరికి సోమనాథుని ద్వివద బనవమురాణంలో ‘ఉడుమూరికన్నపు’ అనే కథ ఉన్నది. అదే కవి తన ‘పండితారాధ్యపరిత్ర’ (ద్విపద)లో, పలుతావల్లో ఆ భక్తుని ‘కన్నపుదేవుడు’ అని ప్రస్తావించాడు. ముఖ్యంగా తన చెప్పుకాలిని శివలింగానికి తాకించిన విషయమూ, పుక్కిట పట్టి తెచ్చిన ‘సువర్ణముఖరీ’ జలాలతో శివుని అభిషేకించిన విషయమూ, ‘పందిమాంసాన్ని’ వైవేద్యంగా పెట్టి స్వామిని అర్పించిన విషయమూ, పదేపదే ఇతర భక్తుల కథలు చెప్పే సందర్భంలోను ప్రస్తావించాడు. అరవభాషలో, కన్నడంలోను ప్రచారంలో ఉన్న ఈ భక్తుని కథ, కన్నులకు కట్టినట్టు తెలుగులో మొదట బనవ వురాణంలోనే మనకు పరిచయమౌతుంది.

ఆతని తరువాత సుమారు మూడుశతాబ్దాలు గడిచాక, శ్రీకాళహస్తీ మాహాత్మ్యంలో ధూర్జటి మహాకవి ‘తిన్నని’ కథగా ఈ భక్తుని కథను మనకు అందించాడు, శివునికి కన్నపుగించి ‘కన్నపుగా’ ప్రసిద్ధి చెందినట్టు కవులు పేర్కొన్నారు. శ్రీశంకర భగవత్పాదులు కూడ తన శివానందలహరిలో ‘కన్నపు’ అనే పేర్కొన్నాడు.

**శ్లో|| మార్గావర్తిత పాదుకా పశుపతే రంగస్య కూర్చుయతే
గండూషాంబు నిషేచనం, పురరిషోః పీయుషధారాయతే,**

కించిద్భుక్షిత మాంసశేష కబళం నవ్యోపహరాయతే
భక్తిం కిం న కరోత్యహో! వనచరో భక్తవతంసాయతే.

“ఈ పశుపతీ! నడిచే కాలిచెప్పునకు నీశిరస్సు రంగస్థలమయ్యంది. పుక్కిట బట్టిన ఎంగిలినీరు నీకు అభిషేక జలమయింది. (దప్పికదీర్చేనీరయ్యంది.) తాను కొంచెం రుచి చూసిన ‘ఎంగిలి మాంస కబళం’ నీకు అంటులేని వైవేద్యమయ్యంది. భక్తి అనేది ఎంతటి కార్యాన్ని సాధించలేదు. (సాధిస్తుంది) ఆహో! ఒక ఆటవికుడు భక్తులలో ఉత్తముడు అయ్యాడు కదా!”

ఆదిశంకరుల నివాళి అది.

ఈ విషయాన్నే శ్రీకాళహస్తీశ్వర శతకంలో ‘ధూర్జటి’ కవి ఒక పద్యంలో ఇలా పొగడాడు.

**శా. దొప్పెం దెంగిలి దెచ్చి యిచ్చినను గండూషాంబుధారావళిన్
దొప్పెందోగిన చెప్పుగాల తలపై ద్రొక్కుంగ సత్తైన గ
స్వప్పం బాత్రుని జేసి తంతటికి, సన్మానంబు దీపింపగా
చెప్పనేరము నీ విషార మహిమల్ శ్రీకాళహస్తీశ్వరా!**

ఈ పద్యం ప్రముఖంగా ప్రచురితమై ప్రచారంలో ఉన్న శ్రీకాళహస్తీశ్వర శతకాల్లో కానరాదు. అన్నించీలో 116 పద్యాలే ఉన్నాయి. దాఅ దివాకర్ల వేంకటావధానిగారు సేకరించి ప్రకటించిన శివశతక సంపుటంలో ఈ పద్యంఉన్నది.

శ్రీకాళహస్తీశ్వరా! ఒకదొన్నెడు ఎంగిలి చేసిన మాంసపుముక్కలు తెచ్చియిచ్చినందుకు, పుక్కిటి నీటితో నిన్ను ముంచి నందుకు, తలపై చెప్పుకాలు పెట్టి తాకిస్తానందుకు, ‘కన్నపు’ అనే అమాయకునికి ‘గౌరవం’ లభించింది! అతడు నీ అనుగ్రహానికి పాత్రుడు కూడ అయ్యాడు. నీవిలా చేయడానికి కారణ మేమిటో! నీమహిమ ఎంతటిదో ఎవ్వరు ఉపహారాలేరు కదా!

ఈ వర్షం ఆదిశంకరుల వర్షానలాగే మధుర మనోహరంగా ఉంది. ధూర్జటి కవితలోని మాధురీమహిమ శ్రీకృష్ణదేవరాయలనూ ఆకర్షించింది కదా!

ఇలా శివభక్తులైఱిఱ్లో అత్యుత్తమనిగా పలువురు కీర్తించిన ‘భక్తతిన్నని’ కథను విపులంగా చెప్పుకుండా.

4) భక్తతిన్నని జననం

తిన్నదు పుట్టింది ఒకబోయ పల్లెలో. ఆ పల్లెపేరు ‘ఉడుమూరు’. ఆ పల్లె దక్షిణ భారతదేశంలో ‘పొత్తపినాడు’ అని పిలువబడే ప్రాంతంలో ఉండేది. ఇప్పటి శ్రీకాళహస్తి పట్టణం ఉన్నచేటు అప్పటి ‘పొత్తపినాడు’ లోనిదే. శ్రీకాళహస్తి నుండి శ్రీశైలందాక వ్యాపించిన పొత్తపినాడు లో అడవులెక్కువ. అడవులలో చాల పల్లెలుండేవి. ఆ పల్లెల్లో నివసించేవారు ఎక్కువమంది ఆటవిక జాతుల వారే. ఆ పల్లె లన్నింటిలో ‘ఉడుమూరు’ అనేది పెద్ద జనాభా ఉన్నగ్రామం. దానికి పెద్ద ‘నాథనాథుడు’.

అతడంటే చుట్టుప్రక్కలున్న పల్లెల్లోని వారికంతా గౌరవం; గురికూడ. అందుకే అతడు ఆ ప్రాంతానికంతా నాయకుడు. అతడు ‘ఎఱుక’ జాతివాడు. ఆ ప్రాంతపు అడవి రాజ్యానికి ‘నాథనాథుడే’ అప్పటి ఏలిక. ఆ ఎఱుకపెద్ద భార్యపేరు ‘తండె’.

పొత్తపినాటిలోనిదే అయిన శ్రీకాళహస్తి పట్టణ పరిసరాలు దట్టమైన అడవులతో కూడినవే. శ్రీకాళహస్తిని ఆనుకొని ఉన్నాయి కైలాసగిరులు. అందులో ప్రకృతి రమణీయమైన సెలయేళ్లు, జలపాతాలూ, మనోహరమైన కొండచరియలూ ఉన్నాయి. అక్కడక్కడ ఉన్న అడవులలోని పల్లెల చుట్టూ కొంతమేర పంట పొలాలు ఉంటాయి. అయితే పల్లెల్లోని ఎఱుకలు ఎక్కువగా, వేటనే జీవనాధారంగా చేపట్టినవారు. అడవుల్లో జీవించేవారంతా నిరుపేదలు కారు. ముఖ్యంగా ఉడుమూరి పరిసరాలు ప్రకృతి రమణీయాలేకాక, విలువైన పస్తుసంపత్తి కలవికూడ. నిద్రలేవగానే ఎఱుకవారి కంటపడేవి, తేటగా జలజల

పారే సెలయేళ్లు. అద్దాల్లా ప్రకాశించే సరోవరాలూ, అందులో కొల్లులుగా పూచిన ఎఱ్ఱని, తెల్లని తామరపూలూ, కలువలూ వగైరా. అందులో ఈదే నీటికోళ్లు, బాతులూ, ఎగిరిపడుతుండే మీనాలూ, మరెన్నో జలజంతువులూ. ఎత్తెన ఘలవ్యక్కాలూ, పలురకాల పూపొదలూ, నెమళ్లు, పావురాళ్లు, కొజులూ, కోయిలులూ, అడవికోళ్లను. అది యాది అనడ మెందుకు? ప్రకృతి సౌందర్యానికి ఆ పర్వత సానువులూ, పొత్తపినాటి పల్లెపట్టులూ ప్రతినిధులే అనవచ్చ.

ఇక ఆపల్లెలో నివసించే ఆటవికులు ఎలాంచివారంటే దృఢదేహం కలవారు. ఆరోగ్యవంతులు. కపటమెరుగనివారు, వస్య ప్రాణులతో సహజీవనం చేసే ‘వననరులు’. వారు వనసంపదను దైవదత్తంగా భావించి, సౌంతం చేసుకున్న గొప్ప సంపన్ములు. అయినా జాతి సహజమైన వేషభాషలతో, సాధారణజీవితం గడుపుతుంటారు. వేటనే జీవనాధారంగా చేసుకున్న ఆ చెంచువారు ఒకొక్కసారి ఇల్లవదలి వేటకు వెళ్లితే కొన్ని దినాలూ, వారాలు కూడ తిరిగి యించికి రారు. వారు తమ గూడేలకు తిరిగి వచ్చేవరకు, ఇంటిలోని సంతానం ఆలనా పాలనా ఆ యించి ఇల్లాలో, తల్లో, చెల్లెలో, అక్కు చూచుకొనేది. మగవారు విలువైన వేటవస్తువుల్ని, అడవిలో దొరికే తేనెలూ, నెమలీకులు మొదలు పులిగోళ్లు, ఏనుగు దంతాల్లాంటి విలువైన వస్తువుల్ని సేకరించి నగరవాసులకు అమ్మి సామ్యతచేచ్చవారు. కమ్మని వేటమాంసం అప్పటప్పటికి ఆహారంగానూ తచ్చేవారు.

మగవారు రావటానికి ఆలస్యమైన సందర్భాల్లో ఆడవారు చుట్టుప్రక్కల పిట్టల్ని కొట్టి వండుకు తినేవారు. అదీ ఒక్కాక్కసారి సాధ్యంకాదు. అప్పాడు గడ్డిగింజల్ని వండుకునేవారు. అవి చాలినన్న సహజంగా దొరకవు. అందుకని తమగూడేలకు మట్లూ గడ్డిగింజలు చల్లి పైరుపెట్టేవారు. ఒకవిధంగా ఆలోచిస్తే ఈ పంటపెట్టే పథ్థతి అనాది కాలంలో ఆడవారే కనిపెట్టినారనిపిస్తుంది.

బోయపల్లెల్లోని స్త్రీ పురుషులు సహజంగా లభించే అటవీ సంపదకు సౌంతదారులనీ, ఆ విధంగావారు బహుభాగ్యశాలురనీ అనుకున్నాంకదా! వారి

థోగభాగ్య లెలాంటివో కొంచెం పరిశీలిద్దాం. ముత్యాలూ, ఆణిహూనలూ మనకైతే ఎంతోవిలువైనవి. అడవిలోనే పుట్టిపెరిగే ఎఱుక స్త్రీపురుషులకు అవి పెద్దగా లెక్కలోనికి రానివి. ఎందుకంటే, అవివారికి ముసలి ఏదుపందుల నుంచీ, ఏనుగు కుంభస్థలాల నుంచీ, పండిన వెదుళ్లనుంచీ, అడవి చెఱకుల నుంచీ దొరుకుతాయి. కనుక వాటిని వారు రేగుపండ్లంత చులకనగా చూస్తారట. ఏనుగు తలలనుండి లభించే ముత్యాలను ఉసిరిక కాయల్లా పాటిస్తారట. వెదుళ్లనుండి లభించేవి ఊడిగపండ్లతో సమానమట!

అంతేకాదు. వారు శ్రీగంధపుచెక్కులను, అగరు చెట్లకొమ్మలను పొయిలోకట్టేలుగా వాడుకుంటారు. సంకుమదము, పునుగు, జవ్వాది, కస్తూరి లాంటి సుగంధద్రవ్యాలను వారి ఇంటిమట్టి కుండల్లో నింపుకొని ఉంటారు. తమ యింటి గోడలకు పూయుడానికి, ఇంటిమందు కలయంపి చల్లడానికి కూడ ఆ ద్రవ్యాలను చెంచెతలు ఉపయోగిస్తారు. అలాంటివారి వైభవాన్ని గురించి మనమేమనుకోవాలి? అనంత సంపద కలిగినా, ఆ చెంచుస్తేలు తమ ఆచారాలను విడిచి పెట్టరు. పట్టు చీరలు కట్టగల భాగ్యమున్నాసరే, పాటుటాకులు (పండుటాకులు) వప్పొలుగా కట్టుకు తిరుగుతారు. రాజనాల వరిబియ్యం వండుకు తినగలిగినా, అడవిధాన్యాలకూడు వద్దని అనరు. మాణిక్య భూషణాలు ధరించగలిగినా, గురివెంద గింజలు కుట్టి అలంకరించిన బట్టలు ధరించడమే వారికిష్టం. గురివెంద దండల్ని, మణిహోరాలంత మక్కువతో ధరిస్తారు. వారి యిళ్లల్లో చందనాది క్రర్లో చేసిన మంచాలూ, ఊయెల్లూ ఉంటాయి. కానీ, వారికి హృదీగలతో నిర్మించిన మంచెలూ, ప్రేలాడదీసిన ఊయెల లంటేనే యిష్టం.

పైర్లను పాడుచేసే జంతువులనూ, పక్కలనూ భయపెట్టడానికి పొలాల మధ్య, గనిమెలవద్ద క్రరల్నినాటి, వాటిపై ‘సీతమ్మకుండలు’ (దిష్టికుండలు) పెట్టడం మామూలే కదా! సున్నంపూసిన కుండకు కనుముక్కులు తీర్చి, నల్లని చుక్కలుపెట్టి, క్రరకు కాలుచేతులు అమర్యతారు. అయితే ఆ చెంచులు

నాటే క్రరలు అగరుచెట్లవి. ఆ బొమ్మ కుండలకు మసిబొట్లకు బదులు ‘కస్తూరి’ బొట్లు పెడతారు. చమరీ మృగాల తోక వెంద్రుకలను, ఆ బొమ్మలకు జాట్లులుగా అమరుస్తారు. ఏనుగు కుంభస్థలం నుంచి తీసిన ముత్యాలను ఆ బొమ్మల కనుగ్రుడ్లగా ఉంచుతారు. అంతేకాదు, ఏనుగు తలల్ని, కొమ్ముల్ని, అడవిదున్నల తలల్ని కొమ్ములతోపాటు తెచ్చికూడ, చేలమధ్యలో దిష్టిబొమ్మలుగా పెడతారట. చేలల్లోకి పందులు దూరకుండ, గట్టులకు ‘వలలు’ అడ్డంగా కడతారు. ఆ పలల దారాలు మామూలు నారతో అల్లినవికావు. తెల్ల చమరీమృగాల వెంద్రుకలతో పేనిన దారాలతో అల్లినవట.

ఆ పట్టణం పేరు ‘ఉడుమూరు’ కదా! ఊరు అంటే మరీ పల్లెకాదు. ‘పక్కణం’ (బోయపల్లె) అని కవే పేర్కొన్నాడు. దానీ ఏలిక నాథనాథుడనీ, ఆతని భార్య ‘తండె’ అనీ ముందే చెప్పుకున్నాం. అడవి రాజ్యంలోని ప్రజలకు ఆ దంపతులు ‘పార్వతీ పరమేశ్వరుల్లా’ పూజనీయులు. నాథనాథునికి వారు విధేయులేకాదు; ‘భక్తులు’ కూడ. నాథనాథుడు తన పాలనలోని ప్రజల్ని కన్నతండ్రిలా ఆదరించేవాడు.

5) తిన్నని గర్భవాస విశేషాలు.

పరాక్రమవంతుడూ, ప్రజల అభిమానం సంపాదించినవాడూ అయిన ‘నాథనాథునికి’ ‘తండె’ లాంటి అనుకూలపతియైన భార్య లభించడం శిష్టాని దయవల్లనే. అమాయకులూ, విద్యాగంధం లేనివారూ అయిన ఆ భిల్లదంపతులకు భక్తిమాత్రం పుష్పలంగా ఉన్నది. అడవిలో వారు పూజించే ‘కాటిఁడు’ ఉన్నాడు. ఏలికతోపాటు పందుగ పబ్బాల్లో, ప్రొక్కుబళ్లు తీర్చుకొనే వేళల్లో ఆ కాట్రేనికి ఎఱుకలంతా కలిసి గొప్పజాతరే జరుపుతారు. వారి భక్తిమార్గం వారిది. నగారాల్లో నాగరికులు తమపద్ధతిలో తాము పూజలూ, ఉత్సవాలూ చేసుకుంటారు. అర్చకులు మంత్రాలూ, పూజలూ, పురస్కారాలూ ఒక తరఫతో ఉంటాయి. మూర్ఖభక్తులూ, ముగ్గుభక్తులూ తాము తీనేవి, త్రాగేవి, తాముకొలిచే దేవతలకు సైవేద్యంగా పెడతారు. పుట్టుకే లేని, రూపనిర్దేశమేలేని

దేవట్టి మనకు ఇష్టమైన రూపంలో నిలుపుకొని, అలంకరించుకొని ఆడిపాడి నైవేద్యాలు పెట్టి పూజించుకొంటాము. అలాగే అడవుల్లో పుట్టి పెరిగి అక్కడి జీవాలతో సహజీవనం చేసే ‘సహజ మానవులు’ అటవీవాసులు. వారి భక్తివిశ్వాసాలు తక్కువేమీకావు. ఏ పూర్వపుణ్యమోకాని ‘నాథనాథ తండె’లు జంతువింసనే జీవనంగా చేసుకుని బ్రితుకుతున్నా, వారిలో దైవభక్తికి కొరతలేదు. ఆ భక్తి పరమేశ్వరుని కృపకు పాత్రమయ్యాంది. శివుని కృపతో, ‘తండె’ కు గొప్పశివధ్యాన సంపన్ముద్దేన శిశువు గర్భంలో పడ్డాడు.

ఆశ్వర్యకరంగా గర్భిణియైన ‘తండె’ శరీరాన్ని ‘దివ్యకాంతి’ అలము కొంది. శివాంశుంభూతుడు, శివభక్తి ప్రపూర్ణుడు అయిన శిశువు కడుపులో ఉండగానే పుట్టబోయే కొడుకు తాను ఎప్పు డెప్పుడు ఈ లోకంలోనికి రానున్నానో, శివుని సేవించనున్నానో అనుకునేవాడట! ఆ నెపంతో, ఆ తల్లికి గర్భవతిగా ఉన్నపుడు అందరి తల్లులకూ కలిగే వింతకోర్కెలు నెపంతో, కడుపులోని శిశువుకు శివుని పూజకై వేగిరపడే భావాలే కలిగాయట! సాధారణంగానైతే తల్లికి ఆ సమయంలో కలిగే మనోభావాలు శిశువుమీద పడతాయంటారు. ఇక్కడ శిశువుభావాలతో తల్లి ప్రభావితురాలయ్యాంది.

ఆ తల్లికి సింహము, పెద్దపులి, అడవిపందిలాంటి మృగాలను వేటాడాలనిపించేది. పర్యాతంచెంత, సెలయేళ్ళతీరాన తెల్లగా, స్వచ్ఛంగా చల్లగా ఉన్నయిసుక తిస్సెలమీద దొర్లాలనిపించేది. ఆ చెంతనే ఉన్న శివాలయానికి వెళ్లి శివుని పూజించాలనిపించేది. స్వామిని పుక్కిటి నీటితో తడపాలనిపించేది. రుచిగా ఉండే ‘పందిమాంసం’ తెచ్చి దేవునికి పెడితే బాగుండు ననుకొనేది. నల్ల కలువల్లాంటి తన కన్నులతో, ముక్కుంటిని కొలవాలనుకొనేది. గర్భంలో ఉన్న శిశువు మనసులోని కోర్కెలన్నీ, తండెకు వేవిళ్ళనాడు కలిగే కోర్కెల రూపంలో కలిగేవి.

ఈ చర్యలన్నీ తిన్నడు పుట్టాక, స్వయంగా చేశాడు. వేటాడటం, శివలింగ దర్శనం చేయటం, పుక్కిటినీటితో శివుని అభిషేకించటం,

పందిమాంసాన్ని నైవేద్యంగా పెట్టడం, నేత్రం సమర్పించడం ఇవన్నీ తిన్నని జీవితంలో, తరువాతి కాలంలో జరిగాయి. తల్లికి శిశువు మనసులోని కోర్కెలు కలిగాయంటే ఆ శిశువు సామాన్యుడు కాదు. దైవికచిహ్నాలు కలవాడని భావించాలి.

తిన్నడు జన్మించే శుభగడియ రానే వచ్చింది. శిశువు శివభక్తిని ముందుంచుకొని పుట్టాడట. సంసార మోహన్ని తెగగోసినట్టుగా మంత్రసానులు పాపని బొడ్డుకోశారట. ఆ పుట్టినవాడు శివభక్తి పరుడని తెలిపేలా నుదుట విభూతి రేఖలు దిద్దారట. పిల్లాడికి పురిటినీళ్ల పోయడం, పాపమనే బురదను కడిగిపేసి, పరిశుద్ధాణి చేసినట్టున్నదట! బిడ్డకు పట్టించిన ఊగ్గు (చిత్పుధారసము) జ్ఞానమనే అమృతాన్ని త్రాగించినట్టున్నదట! ప్రముఖులైన జ్ఞానులు పుట్టిన కొన్నాళ్ళాక కళ్ళతెరువకుండ, ఏడవకుండ, జ్ఞానముద్రలో ఉండినట్టు మనం పూర్వగ్రంథాల్లో చదివాం.

6) శిశుదశలో తిన్నని వింతప్రపాదన.

ఇక్కడ తిన్నడూ అదే విధంగా ఉన్నాడట. ఆ బుడుత జ్ఞానాంబిక భర్త పాదధ్యానంలో మునిగి, నిద్రలో ఉన్నట్టు కొన్నాళ్లు మౌనంగా కళ్ళతెరువకనే ఉన్నాడట. ఆ తరువాత ఈ లోకం తీరు ఎలాగున్నదో చూద్దామన్నట్టు కళ్ళతెరుచాడట.

పుట్టిన కులము ఏదైతేనేమి? ‘ఇది అపూర్వజ్ఞాన సంపన్ముని జననము’ అని తెలిపే ఉదంతమే. శ్రీకాళహస్తి మాహాత్మ్యంలో ధూర్జటి కవి తిన్ననిజననం మొదలు బాల్యం వరకు వర్ణించిన తీరు ప్రత్యేకంగా గమనింపదగినది. భగవంతుని ధృష్టిలో భక్తే ప్రధానం. కులం, వర్షం, పుట్టుక, జీవించేపద్ధతి, మొదలైనవి ముఖ్యం కాదని కవి స్వప్పంచేశాడు. పూర్వజన్మ వాసనలే శ్రీకాళహస్తి మాహాత్మ్యంలో వచ్చే భక్తులందరినీ శాసిస్తున్నట్టు తెలుస్తున్నది. గ్రంథంలోని ఇతర భక్తుల్లో తిన్నడూ ఒక్కడు. కానీ, ఇతనిలో ప్రత్యేకత లున్నాయి. పొత్తులో

ఉన్నపుటి శిశువు చేష్టల నుండి, బాలుడై, యువకుడై ప్రవర్తించిన ప్రతిచేష్టా, కదలికా తిన్నని శివభావనా విశేషాలను ధూరజ్జటి కవి వర్ణించిన తీరు మధురమనోజ్ఞంగా ఉన్నది.

సహజమైన శిశువు చేతలు శివయోగి చేతల్ని తలపిస్తున్నవట. పిల్లవాని నవ్వుఎలాగున్నది? ‘ఈ లోకం శివభక్తి లేకుండ ఎంత చెడిపోయింది’ అన్నట్టున్నదట. పాదాలు పైకెత్తి, గాలిలో ఆడిస్తూ, కిందమోపతుంబే ‘మోహబంధాన్ని’ తెగతన్నినట్టు అనిపిస్తున్నదట. పొత్తుల పరుపుమీద బోర్రపడి దొర్కటం, ‘సత్త్వగుణం’ కలిగినందువల్ల, జన్మరాహిత్యంకోసం కొట్టుకు లాడుతున్నట్టినిపిస్తుంది.

బోర్రపడినబిడ్డ, మరికొన్నాళ్ళకు కూర్చోగలిగాడు. ఆ కూర్చోవటం ‘శ్రేయోరాజ్య సింహాసనం’ మీద కూర్చోన్నట్లుంది. ఆపై కొన్నాళ్ళకు బిడ్డదు జరుగుతూ, కూర్చోని ముందుకు సాగడం ప్రారంభించాడు! అప్పుడా శిశువు తడుములాడుతూ, జరుగుతూ, చేతులు నేలమీద పరుస్తూ, ఏదోపోయిన దానికోసం వెదుకుతున్నట్టు ఆడుకొనేవాడు తిన్నదు. అప్పుడు ఆతని కదలికల్నిచూస్తే, ఏమనిపించేదో తెలుసా? భూమిపై ‘శివతత్త్వాన్ని’ వెదకి పట్టుకొనే ప్రయత్నం చేస్తున్నట్టుందేది. అతడు లేచి తప్పటడుగులు వేస్తుంటే, లోకం నిండా నిండివున్న శివుణ్ణి, పట్టుకోవడానికి, ముట్టుకోవడానికి, సందేహిస్తూ భయపడుతూ అడుగులు ముందు కేస్తున్నాడా అని అనిపించేది.

ఇలా ఒక ఆటవిక ప్రభుని ఇంట్లో, ఎంతో బుద్ధిమంతునిగా, బాలభక్తునిగా, సున్నిత మనస్సుడుగా, శివభక్తితో కూడిన ఆటపాటుల్లోనే ఆనందం పొందుతున్న బాలుణ్ణి చూచిన వారంతా ‘ఆహో! ఈ పిల్లవాడు ఎంత నెమ్ముది వాడు’. ఈతని కన్న మన ఏలిక ఎంత అదృష్టపంతుడు! గొప్పింటివారి పిల్లలకు సహజంగా ఉండే గర్వంకానీ, పొగరుబోతుతనంకానీ, వీనిలో మచ్చుకైనా కనిపించవుకదా! అనుకునేవారు. ఆతని నెమ్ముది గుణం, ఆతని తల్లిదండ్రులకెంతో సంతోషాన్ని కలిగించేది. కనుకనే ఆ బాలునికి ‘తిన్నదు’ అనిపేరు పెట్టుకున్నారు.

బాలుని స్వభావం ఎరిగిన వారంతా పిల్లవానికి తగినపేరు, చక్కని పేరు కుదిరిందని సంతోషించారు.

7) తిన్నని బాల్యకీడలు:

ఆడుకునే పయసు వచ్చింది తిన్ననికి. తనయాడు బాలురతో కూడి ఎన్నోరకాల ఆటలు ఆడుకునేవాడు. ఆనాటి ఆటల్లో ఇప్పటి వారికి తెలియనివి ఎన్నోవున్నాయి. చిట్టపొట్లకాయ, సిరి సింగణావత్తి (బాలురు గుండ్రంగా కూర్చోని ఉన్నపుడు ఒకబాలుడు వస్తొన్నాకదానిని దారంలా పేసుతాడు. దాన్ని వత్తి అంటారు. ఆ వత్తిని తన వెనుక భాగంలో దాచుకొని, గుండ్రంగా కూర్చోని ఉన్న బాలుర వెనుక ‘వత్తివత్తి’ అని పలుకుతూ తిరుగుతుంటాడు. హరాత్తుగా తనవెనుకదాచిన వప్పుపు తిరిని, ఏ బాలుని వెనుకనో పడవేస్తాడు. అలా పడవేశాక మరొకసారి బాలుర గుండ్రపు బంతి (పంక్తి) ని చుట్టివస్తాడు. ఈ లోపున ఎవరివెనుక ‘తిరి’ జారిపడి ఉన్నదో, ఆ బాలుడు తెలుసుకుంటే, ఆ తిరిని చేతబట్టుకొని, తిరిని జారవిడిచిన బాలుని వెంటబడి వీరున మోదుతూ తరుముతాడు. దెబ్బలు తింటున్నబాలుడు, దెబ్బలేస్తున్న బాలుడు కూర్చున్నచోటి కెళ్లి, కూర్చుంటాడు, అంతే! ఆపై రెండవ బాలుడు మొదటి బాలుడు ఆడిన ఆటను ఆడుతాడు. ఇప్పటికీ పల్లెలో ‘వత్తివత్తి ఆట’ గా పిలుస్తూ ఆడుతుంటారు. దీన్నే ‘తిరాట’ అనీ అంటారు. గుడుగుడుగుంచం, ‘గుండేరాగం’ అంటూ పాడుతూ ఆడేఅట వెన్నెలకుపులు. ఇవి వెన్నెలరాత్రుల్లో రెండుజట్ట పిల్లలు ఆడుకునే ఆట.

ఒకజట్టు వీధిసందుల్లో ఇండ్రజితులు మీదనో, గవాక్షాలవద్దనో, గోడల గూళ్ళా మొదలైన చోటుకు వెళ్లి, వీధిలో దొరికే మెత్తటి ఇసుకను తీసుకొని చిన్నచిన్న కుపుల పరుసల్ని తీరుస్తారు. రెండవ జట్టువెళ్లి వాటిని కనిపెట్టి కుపుల్ని తుడిచివేస్తూ లెక్కపెడతారు. ఆపై మొదటి జట్టు కుపుల్ని పెడతారు. ఎక్కువ పెట్టిన జట్టు గెలుస్తుంది. ఇదే వెన్నెల కుపులాట. తన్నబిల్లాట. దీన్నే ‘తొక్కుడుబిల్లాట’ అంటారు. ‘తూరన తుంకాలు’ దీనివిషయం తెలియదు.

‘గీరనగింజలు’ అనేది ఒకక్రీడ. దీనివిషయమూ ఇప్పటి వారికి స్పష్టంగా తెలియదు. పైరెండూ ఒకవేళ ‘వామనగుంటలు’ గా పిలువబడే క్రీడావిశేషాలయి వుండవచ్చు. ఒక చెక్క పలకపై గుంటలు చేయించి, అందులో చింతపిక్కలు పెట్టి ఆడే ఆటను మనం ‘వామనగుంటలు’ లేక ‘బమన గుంటలు’ అంటాము. ‘బిల్లగోడు’ ఆట తెలిగిందే. ‘చెండాట’ దీన్నే ‘బంతాట’ అంటాము. ‘ఉప్పన పట్టలు’ ఇవి ప్రసిద్ధమే. ‘చిక్కనా బిళ్ల’ లోటిక్కలు లాంటి ఎన్నో ఆటలు. ఆ కిరాత బాలురు ఆడుకునేవారు. తనయాడు బాలురతో ఇలాంటి అనేకమైన ఆటలాడుకొంటూ తిన్నదు బాల్యాన్ని ఆనందంగా గడిపాడు.

కాలం గడుస్తున్నది. తిన్నదు పెరిగి మరికొంత పెద్దవాడయ్యాడు. అతడు ఆడుకొనే ఆటలూ మారాయి. శబర కుమారులకు ‘వేటే వృత్తి’. అందుచేత వారికి వేటాడటం కూడ ఒక ఆటే. అదేవారికి సరదాకూడ. తిన్ననికి చిన్నప్పటి నుంచే ‘వేట’లో మంచి నైపుణ్యం అభ్యింది. తనయాడు వారితోనేకాక తన కంటే పెద్దవారితో కూడ వేటకు కలిసి వెళ్లివాడు. వారు ఉపయోగించే వేట సామగ్రితో, రకరకాల ఆటలాడేవాడు. పెద్దవారి మెప్పుపొందే వాడు. ఈటెలు, రకరకాల విండ్లు, బాణాలూ, వలలూ లాంటి పరికరాలు తీసుకొని ఉత్సాహంగా వేటకు వెళ్లివాడు. అడవిలో కుండేళ్లు, జింకల్లాంటి సాధుజంతువుల్ని పట్టి తెచ్చేవాడు. పందులూ, దున్నలూ, చిరుతలూ, తోడేళ్లలాంటి వాటిని నేర్చగా తన చేతనున్న చిన్నచిన్న ఆయుధాలతోనే మట్టుపెట్టేవాడు. ఆతనికి ఆ వయసులో అభ్యిన్న నేర్చను చూచిన చిన్నా పెద్దలు “వీడు దేవుడి పాలయ్యేలా ఉన్నాడు. లేకపోతే ఇంతప్పుడే వేటలో ఇంత సామర్థ్యం ఏలా అబ్బుతుంది” అనుకునేవారు.

ఆ పిన్న వయసులోనే పరుగెత్తే లేళ్లనూ, ఆకాశంలో ఎగిరే పక్కలనూ, తన చేతి చిన్నవింటితోనే గురి తప్పకుండ కొట్టేవాడు. విల్లు పట్టిన నెల, పదినాళ్లలో తడవిల్లు, (తడ కర్రతో చేసినది) వెదురు విల్లు, సెలసు విల్లు లాంటి రకరకాల విండ్లను ఉపయోగించే నేర్చు సంపాదించాడు. మహాబారతంతో ఏకలప్పుడు సొంతంగా విలువిద్యానైపుణ్యం సంపాదించినట్టు తిన్నదు సొంతంగానే అభ్యాసం చేసి విలువిద్యలో గొప్పవాడయ్యాడు.

8) తిన్నని విలువిద్యారంభోత్పవం:

అప్పటికింకా అక్కరాభ్యాసంలాంలీ విలు విద్యాభ్యాసం పండుగను నాథనాథుడు జరిపించలేదు. పూర్వజన్మ వాసనాబలలంతో, సహజంగా అభ్యిన విద్య ఎంతున్నా, గురుముఖంగా అభ్యసించి ప్రయోగించ గలిగేదే అసలు సిస్ట్రెన విద్య. అందులోనే పరిపూర్జత ఉంటుంది. అందుకే ఒకపుభుముహూర్తాన చెంచుల కులదైవమైన ‘కాటిటోని’ సముఖంలో తిన్ననికి వారి కులవిద్యమైన ‘విలువిద్య’ను అభ్యసింపజేయడానికి ఒకజాతర ఏర్పాటుచేశారు. మనం మనపిల్లలకు చేయించే ‘అక్కరాభ్యాస మహాత్మప్పం’ లాంటిది ఆ జాతర. ఆ జాతర ఎంతో సందడిగా జరిగింది. చెంచుగూడేళ్లోని పిల్లల జెల్లు, ముసలీ-ముతకా, ఆడా-మగా ఇంకా కుఱ్ఱజంటలు, ఎంతో ఉత్సాహంగా పాల్గొన్నారు. తప్పెట్లూ, సారబుఱ్ఱలూ, కిన్నరవీణలూ, కొమ్మలూ, గుమ్మెటలు లాంటి ఎన్నోరకాల వాద్యల ప్రొత్తతో అడవంతా మారుప్రొగింది. పొంగళ్లూ, వేటబలులూ, పాటలూ, చిందులూ, త్రాగుడూ-తడబాట్లతో గోలగోలగా సాగింది జాతర.

తిన్నని తలిదండ్రులు ఆనాడు ఉపవాసం ఉన్నారు. తమ జాతివారు చేసుకునే అలంకారాలు తాము చేసుకుని పూజకు సిద్ధమయ్యారు. సేవకులను పంపి తిన్నని కూడ చక్కగా అలంకరించి, కాటిరేని పద్దకు పూజకోసం తీసుకురమ్మన్నారు. వారు వెళ్లి బాలుని పన్నీచితో స్నానం చేయించారు. విభూతి రేఖలు ఒంటిమీదనూ, నుదుటి మీదనూ చక్కగ దిద్దారు. రక్కకోసం తాయెతుల్లో మూలికలు నింపి బాలునికి కట్టారు. తలదువ్వి, వెంద్రుకలను పాయలుగాతీసి పైకిలేపి తీగలతో చుట్టికట్టారు. చక్కగా అలంకరించిన విలునొకదానిని అతనిచేతి కిచ్చారు. అమ్ముల పొదిని వీపున ప్రేలాడేటట్లుకట్టారు. ఈకలు కూర్చున తలకట్టు, మొలచుట్టు పులిచర్చు, దానిపై ఒక చర్చుపుదట్టే కట్టారు. చక్కగా అలంకరింపబడ్డ బాలుని వారి దేవుని పద్దకు నడిపించుకు వచ్చారు.

ఆతని విద్యాభ్యాసం వేటాడే అనేక రకాల విద్యల్లో. అందులో ఆయుధాలు ఎన్నో రకాలవి ప్రయోగించాలి. విల్లు, ఖడ్గమూ, ఈటె, వల.,

ఇలా వివిధ మార్గాల్లో వివిధ పశు పక్కి జంతువులను వేటాడాలి. అందులోని మెలకువలను అనుభవం కలిగిన పెద్దవేటగాంట్రు పిన్నలకు నేర్చుతారు. అలాంటి త్రూరవిద్యను తిన్ననికి నేర్చబోతున్నారు. అయినా తిన్నని వేషంలో శివభక్తుడే కనిపిస్తున్నాడు. అది దైవ నిర్ణయం. అది అతని భవిష్యత్తుకు గుర్తు.

ఎఱుక పెద్ద తనకొడుకు విలువిద్యాభ్యాస ప్రారంభపూజకోసం డప్పు (దండోరా) వేయించాడు. మొదటి దండోరాతో మన్యపాసులంతా జాతరకు వెళ్లడానికి తమతమ ఏర్పాట్లు చేసుకున్నారు. రెండవనాడు డప్పుకొట్టి ప్రకటించారు. ఆ దినం మంగళవారం. బోయపల్లె వాసులంతా జాతరకు బయలుదేరారు. ఆ బయలుదేరిన వారు తమ కులదైవంగా పూజించే శివస్వరూపుడైన కాటిరేనికి సమర్పించుకోవడానికి వండివార్చినవి, సేకరించి తెచ్చినవి అయిన రకరకాల నైవేద్య పదార్థాలు నాగరికులు తమదైవాలకు సమర్పించుకొనే భక్త్య భోజ్య, పాసీయాల కంటే ఎంతో శ్రద్ధతో చేసినవి.

కిరాతకాంతలు ఎంతో సహజంగా అలంకరించుకొని జాతరకు బయలు దేరారు. చెంచు కాంతలైనా వారు సుందరీమణిలే. అర్ధచంద్రుని పోలినవారి నుదుట వంకర్లు తిరిగిన నల్లని ముంగురులు కదలాడుతున్నాయి. ఆ ముంగురుల మధ్య వారు దిద్దుకొన్న పెద్దజేగురురంగు నుదుటి బోట్టు తళతళ మెరుస్తా మనోహరంగా కనిపిస్తున్నది. వక్షన్సస్తలాన తామరతూండ్రు ధరించారు. భుజాలకు నెమలి పురిదండలూ, చెవులకు నెమలి రెక్కలూ కట్టుకున్నారు. తలలో ఎఱ్ఱగోరింట పూలు పెట్టుకున్నారు. పాదాలకు పారాణి పూసుకున్నారు. చురుకు చూపుల కళకు కాటుక దిద్దుకున్నారు. కస్తూరి, జవ్వాది అలదుకొన్నారు. అదవి పసుపుపూసుకొని జలకమాడి నందువల్ల వారిశరీరం నుండి సుగంధ పరిమళాలు వెలువడుతున్నాయి.

ఆ సుందరాంగులు తమదైవానికి సమర్పించుకోవడానికి, తమ ఏలిక కాడుకు విద్యాభ్యాసం నిర్మిష్టుంగా కానసాగాలని ప్రార్థించడానికి రకరకాల నైవేద్య పదార్థాలు తయారు చేసి వెంటతెచ్చారు. పుష్టులా వండివార్చిన నివ్వరి

బియ్యపు కుండలు తెచ్చారు. చమరీ మృగాల పాలతో కలిపిన గునుగు బియ్యపు పాయసం పాత్రలతో వచ్చారు. వెదురు బియ్యపు పిండితో నేర్పగా వండిన కుడుములు తీసుకువచ్చారు. నేలగుమ్మడికాయ ముక్కలువేసి, వెల్లుల్లి వాసన గుబాళించేటట్టు పిండికూరలు చేసి చట్టలో నింపుకొని వచ్చారు. పచ్చదనం కమలకుండ అడవి ఆకుకూరలను తాళింపుచేసి తెచ్చారు. పలురకాల మాంసపు అటికలు తెచ్చారు. ద్రాక్ష, బెల్లము, ఇప్ప, తాటి, గిరకతాటి నుండి, బియ్యం నుండి తయారు చేసి వెలికి తీసిన ‘మద్యపు’ కుండల్ని తమ భర్తలతో కలిసి వెదురు గంపల్లో, కావడుల్లో తీసుకొచ్చారు. అడవిపందులు, అడవికోళ్లు, అడవిదున్నలు, అడవిమేకలు, గొట్టలు మొదలైన జంతువుల్ని పట్టుకొని బండ్లు కట్టుకొని కాట్రేని పూజకు ఆటవిక యువతీ యువకులు సందడి చేస్తూ బయలు దేరారు. ఉత్సాహంతో అప్పుడు వారు చేసిన తప్పేటధ్వనులూ, కిన్నరవీణా (సొరబుర్ వీణ) స్వనాలూ, కేకలతో కూడిన కిరాతుల ఉత్సాహగానాలూ, గుమ్మెట వాయింపులూ ఆ వనభూమిలో గొప్పసందడిని నింపాయి.

పూజకు బయలు దేరిన తిన్నని తల్లిదండ్రులు కూడ తమ కుమారుని అలంకారాన్ని చూచి, తాము అలంకరించుకున్నారట! ఎలాగ? స్నానం చేసిన తిన్నడు ఒంటికి విభూతి రాసుకున్నాడు. మూలికలతో కూడిన రక్షాబంధనాలు కట్టుకున్నాడు. పూలదండల్ని కడియాల్లా చుట్టుకున్నాడు. కాసెకోక కట్టుకున్నాడు. తలవెండ్రుకల్ని లేతతీగలతో చుట్టీకట్టుకున్నాడు. చేతవిల్లు, అమ్ములు ధరించాడు పూజకు బయలు దేరేటప్పుడు. నాథనాథుడు కూడ అప్పం అలాగే అలంకరించుకొని, తనభార్యతో పాటు పూజకు బయలుదేరాడు.

అప్పటికే కాట్రేని ముందు బోయుల సమూహము చేరి తమ ఏలిక, అతని కొడుకుకోసం ఎదురుచూస్తున్నారు తిన్నడు తన ‘అమృ నాన్నలతో కలిసి వెళ్లి పూజలో పాల్గొన్నాడు. ధనుర్మాణాలూ, బరిసెలూ, వలలూ, వేటకొడువళ్ల మొదలైన ఆయుధాలు వారిదేవుని ముందుంచారు. ఎద్రని పూలదండలు, ఎఱ్ఱని చందనం మొదలైన వానితో దేవుని అలంకరించి ఉండగా,

మైవేద్యానికి తెచ్చిన పాయసం, కుడుములు మొదలైన పాత్రలు, గంపలు వరుసలుగా తీర్చి అమర్చి ఉండగా గుగ్గిలపు పొగవేశారు. రకరకాల దీపాలు త్రిప్పురు, తట్టుపునుగు, జవ్వాది లాంటి సువాసన ద్రవ్యాలు దేవునికి పులిమి ఉన్నందువలన ఆ ప్రాంతమంతా గుబాళిస్తోంది! ఉత్సాహభరితంగా చెంచుల లయతో పాటలు పాడుతూ, కాట్రేనికి ప్రదక్షిణలు చేశారు అందరూ కలిసి. అటుమై ఆటపిక జంతువులను బలిపెట్టారు. తరువాత అంతా కలిసి నీళ్లతాగి ఉపవాసం ముగించి, కలిసి విందారగించారు. ఆ విందులో మద్యం తాగడం వల్ల జాతరలో పాల్గొనడానికి వచ్చిన గూడంలోని శబరదంపతులు, తాగినవారు చేసే ఆగడాలన్నీ చేశారు. అదీవారి ఐకమత్యానికి, స్వామిభక్తికి, ఆనందానికి, ఆనవాలే! అలా పూజ ముగిసింది.

9) తిన్నడు వేటకు వెళ్లిన విశేషాలు:

జాతర ముగిసిన మరునాదే తిన్నడు పరివారంతో వేటకు బయలు దేరాడు. కొన్నిదినాలు కొనసాగే వేట అది. వేటలు రకరకాలు. ఆయా వేటలకు కావలసిన సాముగ్రి వెంట తీసుకుపోవాలి. తెరచీర కట్టలు, పోగుచుట్టలు, దొడ్డివలలు, ఏటివలలు, కుండేటి వలలు, ఎలిక వలలు ఇలా ఎన్నోరకాల వలల్ని పోగుచేసుకున్నారు. సివంగులూ, కుక్కలూ, కృష్ణజింకలూ, ముంగిసలూ, ఎద్దులూ మొదలైన మచ్చిక జంతువుల్ని వెంటబెట్టుకున్నారు. ఎందుకంటే వాటిని ఎరచూపి ఆయాజాతి జంతువులను పట్టుకోవడానికి! విడివేటకు కావలసిని ఓరణాలు, సెలకట్టెలు, సాళువ పక్కలు, కంచర గాడిదలు మొదలైన వానిని వెంటబెట్టుకున్నారు. ‘పాదివేట’ కోసం, పూరేడు, కారుకోడి, కౌజు, కక్కెర, చిందరల్లాంటి పక్కలను జతచేసుకున్నారు. ఉరులు, ఉరికర్రలు, బోనులు, చిక్కలు, జిగురు గండెలు, తీపుత్రాళ్లు, ఒడిత్రాళ్లు, తలముళ్లు పోగేసుకున్నారు. ఇంకను ఈటెలు, బరిసెలు, విండ్లు, బాణాలు, కత్తులు, కటూర్లు వగైరా సాముగ్రి తీసుకుని వేటకోసం మొదట వేంకటాచలం అడవుల వైపుబయలుదేరి వెళ్లారు.

తిన్ననివెంట అతనియాడు యువకులు చాలమంది వచ్చారు. వారు తమకు ఇష్టమైన వేటలకోసం జట్టుజట్టుగా విడిపోయి అడవిలో వారివారికి తగిన వేటజంతువులు దొరికే ప్రాంతాలకు చీలిపోయారు. ఒక్కాక్కు జట్టువెంటా అనుభవం కలిగిన ఒకరిద్దరు వేటగాంధ్ర వెళ్లారు. ఎవరు ఏ ప్రాంతంలో వేటాడినా ఏ జంతువుల్ని వేటాడినా ప్రాంతాలకుంకే సమయానికి అందరూ ఒక్కచోట తమతమ వేట జంతువులతో చేరాలనేది నియమం. అలా చేరినవారు పక్కంగా కాల్చిన మంసపుముక్కల్ని తినగలిగినంత తింటారు. మిగిలిన జంతువులనూ, తినదగినవైతే, తోలుతీసి, ఈకలుపీకి, చెడిపోకుండ ఎర్రమన్న పూయడమో, దోరగా కాల్చి దొన్నెల్లో భద్రపరచడమో చేసి అనాటికానాడు తమ జట్టులోని వారిద్వారా పట్టణంలోని పెద్దలకు చేర్చుని పంపేవారు. క్రూరజంతువులవైతే గోళ్లా, చర్యాలూ తీసి అమ్మకానికి తగినట్టు చేసి పంపేవారు.

అలా వేటాడే ఉడుమూరి చెంచు కుర్రాళ్లు అందరూ ఒకయొత్తేతే, తిన్నడొక్కడే ఒకయొత్తు. ఎవ్వరూ నేర్చుక ముందే అతనికి అన్నివిద్యులూ వచ్చేశాయి. ఒకనాడేమో వేటకెళ్లాడు. ఉగ్రమృగాలను పడగొడ్డాడు. జింకల నొకనాడు వెంటబడి పట్టుకొస్తాడు. మరొకదినం రకరకాల పక్కలను పట్టి పంజరాల్లో బంధిస్తాడు. మచ్చిక చేసినదేగతో వెళ్లి వివిధరకాల పక్కలను పట్టుకుతెస్తాడు. ఇలా ‘తిన్నడు’ ముంగివేట, ఏదువేట, సివంగి వేట, గంటవేట, ఎద్దుచాటున వెళ్లే విడివేట లాంటివి నేర్చుతో నిర్వహిస్తాడు. ఆయా వేట విధానాల్లో చక్కని నేర్చు గడించాడు. మెలకువలు తెలుసుకున్నాడు.

‘గంటవేట’ అంటే గంటవాయిస్తున్నపుడు ఆ గంటశబ్దానికి కుండేళ్లలాంటి సాధుజంతువులు బెదరి పరుగుతీస్తాయి. ఆ జంతువులు పరుగుతీసేదిక్కు ముందుగా తెలుసుకొని మరొకదిక్కునుండి గంట శబ్దాన్ని వినిపించడం వేటవ్యాహం. అలాపరుగు తీసిన జంతువులు, వాటి దారిలో ముందే పన్నిన వలల్లో చిక్కుకుని వేటగాంధ్రకు చిక్కుతాయి. ఎద్దువేటలో వేటగాడు ఎద్దుమరుగున నక్కతూ వెళ్లుతాడు. ఆ యెద్దు వేటగాని సైగతో

ఉరులో, వలలో పన్నిన వైపునకు నడుస్తుంది. అక్కడ ‘ఎర’ తింటున్న వాటినో, ఉరుల్లో తగులుకొన్న ప్రాణులనో పట్టుకుంటాడు వేటకాడు. దీన్నే విడివేట అనికూడ అంటారు.

అలా తిన్నదు చిన్నా-పెద్ద, సాధువు-క్రూర జంతువుల్ని ఎన్నింటినో పట్టుకున్నాడు. అందులో జింకలు, దున్నలు, కణుతులు, కొర్కువగండ్లు, ఎలుగుబంట్లు, చమరీ మృగాలు, పునుగు పిల్లలూ, కస్తూరి మృగాలు మొదలైన వాటిని, ఏ దినానికి ఆ దినం తనపరివారం డ్యారా పట్టణంలోని తన తండ్రికి కానుకగా పంపుతున్నాడు. మిగిలిన వాటిలో మృగ, పణ్ణి మాంసాదుల్ని పక్కంగా చేసి స్నేహితులతో కలిసి ఒకచోట చేరి తిని ఆనందిస్తున్నాడు. అలాసాగిన వారివేట వేంకటాచలం అడవులనుండి అగ్రస్త పర్వత ప్రాంతానికి సాగింది. ఆపైన ‘అంజికాండ’, సదాశివకోన, ఆపై దక్కిణ కైలాస గిరుల ప్రాంతం దాక సాగింది.

10) తిన్ననికి శివుడు కలలో కనిపించి చేసిన సూచన:

కారణజన్మదైన తిన్నదు కిరాత జాతిలో పుట్టాడు. వంశవృత్తి వేటలో మొనగాడైనాడు. కులదైవానికి మ్రొక్కె పరివారంతో కలసి తొలిసారిగా పలు అరణ్యాలలో వేటాడటానికి వచ్చాడు. వెంటవచ్చిన స్నేహితులూ, పెద్దలూ, పరివారమూ అడవిలో వేరువేరు మార్గాల్లో వెళ్లారు. ఉత్సాహవంతుడైన తిన్నదు జంతువుల వెంటబడి ఒంటరిగా చాలదూరం వెళ్లిపోయాడు. అలసట వచ్చింది, అతనికాక వక్కని పొగడ చెట్టు కనిపించగా దాని నీడకు చేరాడు. చల్లని ఆ చెట్టు సేడలో సేదతేరాలని కూర్చున్నాడు. అంతే నిద్రముంచుకు రాగా నేలమీద పండుకొన్నాడు. గాధనిద్ర పట్టేసింది. ఆ నిదలో ఒక చిత్రమైన కలవచ్చింది. ఏమిటా కల?

బళ్లంతా తెల్లగా విభూతి పూసుకొని పులితోలుతో చేసిన మొలదళ్లీ కట్టుకొని, పిడచలుకట్టి ఎరబారి ఉన్న జడల జాట్టుకల ఒక జంగమరూపుడు

కలలో తిన్నగా ‘తిన్నని’ సమీపించాడు. అతని మూర్ఖున మొండెముల దండ ఉన్నది. కంఠాన ‘శివలింగం’ వ్రేలాడుతున్నది. అతని లోచూపులు ‘గొప్పయోగి’ అని సూచిస్తున్నాయి. అలా సమీపించిన శివయోగి తిన్ననితో ఇలాగన్నాడు.

“ఈ బాలుడా! ఈ సమీపంలో ‘సువర్షముఖరి’ అనే నది ఉన్నది. ఆ నదిగట్టున ఒక కలుజువ్యి చెట్టున్నది. దానినీడలో పార్వతీపతి పరమశివుడున్నాడు. నీవు వెళ్లి ఆ స్వామిని భక్తితో సేవించు. నీకు మేలు జరుగుతుంది.” అని చెప్పాడు. అత దెవరో తిన్ననికి తెలియరాలేదు. గురువో! దైవమో! తనకు అర్థంకాలేదు. అలాంటి రూపాన్ని అతడు ముందెప్పుడూ చూచివుండ లేదు. ఆ వ్యక్తి తిన్నడిని ఒడిలో పడుకోబెట్టుకున్నాడు. నుండట విభూతి పూశాడు. తనవెంట తెచ్చిన ‘శివతీర్థం’ త్రాగించాడు. అతణ్ణి ‘కన్నప్పా!’ అని ప్రేమతో పిలిచి బుగ్గలు నిమిరాడు. “వెళ్లు కన్నప్పా! దగ్గర్లోనే నేను చెప్పిన ‘శివలింగం’ నీకు కనిపిస్తుంది. అదే నీ ప్రాణలింగం.” అని బోధించాడు. మరుక్కణమే ఆ యోగి మాయమయ్యాడు.

‘తిన్నదు’ అని మనం పిలిచే భక్తుడ్ని కలలోని శివుడే ‘కన్నప్పా!’ అని పిలిచాడు ముఢ్ఱగా. ఇక మనమూ ఈ ముగ్గుభక్తుడ్ని పై రెండు పేర్లూ పెట్టి పిలుచుకుందాం.

బాలుని కల కరగి పోయింది. తిన్నదు దిగ్గన మేల్కొన్నాడు. కలతాలూకు దివ్యానుభూతి అతడ్ని ఆవరించే ఉన్నది. ఇది కలా? లేక నిజమా? అనే సందిగ్గంలో కాసేపున్నాడు.

‘ఇది కలే! లేకపోతే ఆ జంగము దేవర ఇప్పుడు నాముందుండాలి కదా! ఎంతోసేపు కాలేదు. ఇప్పుడే నే నాతని ఒడిలో పడుకొని ఉండిలేచింది! ఇంతలో ఆయన ఎక్కుడికి పోయివుంటాడు? అనుకొని తన నొసలు తడుముకున్నాడు. ఆశ్చర్యంగా అతనికి కలలోని యోగి తన నుండట విభూతి తన చేతికంటుకొని వచ్చింది. ఆ విభూతి పరిమళం గుండెడాక వెళ్లింది. అంతేకాదు. ఆ మహాత్ముడు ‘నీముందొక దారి ఉంది. దానివెంటవెళ్లు’

దగ్గర్లోనే నేను చెప్పిన ‘ప్రాణలింగం’ అగుపిస్తుంది అన్నాడు. తాను నిద్రపోకమందు, ఆ చెట్టు క్రింద కూర్చున్నప్పుడు, తనకు కనిపించిన కొత్త నడక మార్గమైకచి తిన్ననికి కొట్టువచ్చినట్టు కనిపించింది. అది ఆశ్చర్యమే! ఈ వింతేదో ఈ కొత్తమార్గంలో వెళ్లిచూస్తే తెలిసిపోతుందికదా! అతడే నిన్న ఉధరించే దేవుడు! నీ ప్రాణలింగమైనవాడు’ అని చెప్పిన తీయని పలుకులే చెవిలో మరలమరల ప్రతిధ్వనిస్తున్నాయి. నిజం తెలుసుకుండామనే కుతూహలంతో కన్నప్ప కొత్తకాలి బాటగుండా కదిలాడు. కొంత దూరం వెళ్లేసరికి కలలోని స్వామి చెప్పిన అద్భుత శివలింగం తిన్ననికి కనిపించింది. కర్మారంలా మెరిసిపోతున్న లింగం! రుద్రాక్షలా ప్రకాశిస్తున్నలింగం! తలపై సర్పశిరస్సులున్న లింగం! పానవట్టంపైన నున్నగా, గుండ్రంగా, సాధారణ శివలింగాలుంటాయి. ఈ లింగరూపం వేరుగా ఉన్నది. సన్నగా, గుండ్రంగా పైకిలేచిలేదు. తరులు తీరి, నొక్కలు నిలువుగా, చక్కగా తీరి ఉన్నాయి.

తిన్ననికి కలరావడం, ఆ తిన్నడు ఒంటరిగా వేటలాడుతూ వెళ్లి, అంజి కోనుండి సదాశివకోనకూ, అక్కడి నుండి శ్రీకాళహస్తి సమీపంలోని కైలాసగిరులకూ వేటాడుతూ వెళ్లి అలసిపోయి ఒక చెట్టుక్రింద నిద్రించడం. పాల్చురికి సోమనాథకవి బనవపురాణంలోను అతని తర్వాత సుమారు మూడుశతాబ్దాల తర్వాత వచ్చిన ధూర్జటి కవి శ్రీకాళహస్తి మాహాత్మ్యంలోనూ ఒకేవిధంగా ఉన్నది. అయితే ధూర్జటి తిన్నడు ఒంటరిగా వేటాడుతూ చాలదూరం వెళ్లడానికి, పరివారానికి దూరంగా వెళ్లడానికి కారణం వేరుగా చెప్పాడు. అతడోక అడవిపంది వెంటపడి తరుముకు పోయాడు. ఆ పంది మాయచేసిందేమో! చికినట్టేచిక్కుతూ, తిన్నణి బహుదూరం తీసుకుపోయి ఆశ్చర్యంగా మాయమైపోయింది. అప్పుడు తిన్నడు అలసి, చెట్టుక్రింద నిద్రపోయాడు. ఆ నిద్రలో కలవచ్చింది. ఆ పంది తిన్నని పరమేశ్వరుని సన్నిధికి చేర్చడానికి, మాయచేసి అంతదూరం తీసుకుపోయింది. అది శివుడు చేసిన మాయగానే కవి చెబుతాడు.

సోమన, ధూర్జటి కవు లిర్యురూ ప్రపంచానికి ముఖ్యంగా తెలుగు ప్రజలకు శ్రీకాళహస్తిశ్వరుని నిజమహిమను కన్నులకు కట్టినట్టు తెలిపిన మహానుభావులు. ఆ కవులిద్దరూ ‘కన్నప్ప’ను గూర్చి చెప్పిన ఉదంతాలను కలగలిపి నా మాటల్లో పారకుల ముందుంచుతున్నాను.

శ్రీకాళహస్తిశ్వరునిగా ప్రసిద్ధమైన ఆనాటి కిరాతభక్తునికి దర్శనమిచ్చిన దివ్యలింగం ఒక కలుజువ్యి చెట్టుబోదె సమీపంలో ఎత్తుగా నిలచిఉంది. అదినొక్కలు తరులు తీరి, సర్పశిరాలు లింగము పై భాగాన తొంగి చూస్తుండగా, విశాలమైన పానవట్టంతో విరాజిల్లుతున్నది. కర్మారకాంతితో, రుద్రాక్ష చిప్పుంతో, మానవనిర్మితమైనదిగా కాకుండ స్వయంభువై, యుగాలక్రితం వెలసి, ఆలయంలోకాకుండ విశాల ఆకాశం క్రింద సహజ ప్రకృతిలో పరమేశ్వర స్వరూపం ఇదే అన్నటుంది. భూమిపై మరెక్కడా అగుపించని దివ్య భవ్య ద్రవ్యసమాహారం ఆలింగం! ‘లింగము’ అంటే గుర్తైకదా? శివుని నిరాకారరూపం, అంబతో కలసి ఉన్నరూపం లింగరూపమే కదా? ఆలాంటి లింగరూప శివుని తిన్నడు భౌతికంగా చూచాడు. అది శాస్త్రమిచే వాయులింగం. ప్రపంచంలో ఈ చోట మాత్రమే వెలసి ఉన్న లింగం ఆధ్యాత్మికంగా ఆ దివ్యలింగాన్ని మహాత్ములు ‘అనంత, వేదాంత చిన్నయాంగంగా’ భావిస్తారు. అవిద్యతో సుఖాసక్తులైన ప్రాణలకు తెలివినిచ్చేదిగా, ముక్కిమార్గాన్ని చూపేదిగా, మొదటి చూపులోనే ‘భక్తతిన్ననికి’ ఆ లింగస్వరూపం అనిపించింది, కనిపించింది. ఆ భక్తుని శరీరం పులకరించింది. ఆనందంతో కనీస్తురుచికింది. సాప్తాంగపడ్డాడు కన్నప్ప. అతనిలో భక్తిభావం మేలుకొనింది. అతనిలోని పారవశ్యం శివలింగం (స్తాళపు) ‘కదలినిది’ అనే వివేకం కోల్పోయింది. సాకారుడైన శివుడే, ప్రాణవంతంగా, తన ఆత్మీయ బంధువుగా అగుపించాడు అప్పుడాభక్తునికి! అందుకే అమాయకంగా, ఆత్మీయంగా శివునితో మాటలాడటానికి ప్రయత్నించాడు. యోగక్షేమాలు తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేశాడు. అందుకే స్వామితో ఇలా అంటున్నాడు.

11) శివునితో తిన్నని అమాయిక సంభాషణం.

“ఓస్యామీ! భాగ్యమంటే నాదే కదా! ఈ నీ సేవకుణ్ణి దయదలచి నువ్వుండే చోటు చెప్పావు. నీవు చెప్పినట్లే వచ్చి నిన్ను కలుసుకోగలిగా. మన చుట్టరికం ఎన్నో జన్మలనుంచి సాగుతూ వస్తున్నట్లు అనిపిస్తుంది నాకు. బుద్ధితెలిసినప్పట్టుంచి నాకు కావలసినోళ్ళను పోగొట్టుకొన్నట్లు అనిపించేది. మావోళ్లు ఎంతమందున్నా, ఇంకెవర్నో కలుసుకోవాలనిపించేది. ఇప్పుడు తెలిసింది స్వామీ! నేను చూడాలని కలగంటున్న నాచుట్టమెవరో! ఊళ్లు, పట్టులూ లేనట్లు పోయిపోయి ఈ నట్టడవిలో వచ్చికూచున్నావేమిదోరా! ఇది పులులూ, సింగాలూ ఉండే అడవాయె; ఇక్కడ ఒంటరిగా ఉన్నావు. ఎంత అపాయమో ఎరగవా? తలదాచుకోను ఇల్లుండా నీకిక్కడ? ఎండకు ఎందుతూ, వానకు తడుస్తూ, చలికివణుకుతూ ఈ చెట్టుకింద ఎలాగుంటున్నావు? నీకు ఆకలి దఫ్పులు లేవా? కూడూ, నీళ్లూ నీ కెవ రిక్కడికి తెచ్చియస్తారు? వద్దయ్యా! నీవుండటానికి ఈచోటు బాగోదు. నావెంటరా. మాపల్లెకు పోదాం. అక్కడ నీకన్నీ సమకూరుస్తాను.”

మా ఇంట్లో చిన్నక్క పెద్దక్క లున్నారు. వారు వంటలు బలేగా వందుతారు. మేము కొండల్లో, అడవుల్లో వేటాడి తెచ్చేవి పందులూ, లేళ్లూ, దుష్టులూ, రకరకాల పక్కులూ ఉంటాయి. వాటిని చక్కగా కోసి కమ్మగా వండి వడ్డిస్తారు మా అక్కయ్యలు. కనుక నామాటకు ఎదురు చెప్పకుండ నావెంటరా. నీకు మాంసపు వంటలు నచ్చకపోతే నివ్వరిచియ్యంతో, గునుగు బియ్యంతో, వెదురుబియ్యంతో (చమరీమృగాల) సవరపు మెకాల పాలుకలిపి, తియ్యటి పాయసాలు చేయించి పెడతాను. అంతేకాదు. పుట్టతేనె, పెరతేనె, పుట్టజున్ను, తొఱ్ఱతేనెలు మాకు దండిగా దొరుకుతాయి. వాటిలో ముంచుకు తినడానికి కరకరలాడేవి, దుంపలతో చేసినవి వడియాలు ఎప్పుడూ ఇంట్లోవుంటాయి. అవి నచ్చకపోతే చోలెడు పండ్లుకోసి తెచ్చిపెడతారు మా చెంచెతలు. మాకు పండ్లకేమి కొదువలేదు. నేరేడు పండ్లు, నెలయుటిపండ్లు, కొండమామిడి

పండ్లు, దొండపండ్లు, పాలపండ్లు, నెమ్మిపండ్లు, బరివెంక పండ్లు, చిటిముటి పండ్లు, కలివె పండ్లు, తుమ్మికిపండ్లు, జామపండ్లు, గంగరేనుపండ్లు, వెలగపండ్లు, పుల్లవెలగపండ్లు, మోవిపండ్లు, అంకెనపండ్లు, బలుసుపండ్లు, బీరపండ్లు పిచ్చుక బీరపండ్లు, కొమ్మిపండ్లు (ఖర్జురాలు), గొంచిపండ్లు, అత్తిపండ్లు మొదలైన ఎన్నోరకాల పండ్లు మా చెంచెతలు కలసిమెలసి అడవికిపోయి కోసితెస్తుంటారు. అవన్నీ నీకోసం తెప్పించి యిస్తాను. నీకిష్టమైన పండ్లు సుష్టుగా తినవచ్చ. వస్తావా మా పల్లెకు?

స్వామీ! నీకిక్కడ ఏముందని? ఎవరున్నారని? ఇల్లా? వాకిలా? నీకు ప్రియమైన సావానగాళ్లన్నారా? చుట్టాలున్నారా? ఇల్లాలుందా? కొడుకులున్నారా? సుఖపడటానికి ఏ వసత్తైనా ఉందా? అవన్నీ మాపల్లెకు వస్తే నేను సమకూరుస్తాను. కనుక ఒంటిగా నీవీ నట్టడవిలో ఎందుకుంటావు? నావెంట విచ్చేయవయ్యా!

మంచి వయసులో ఉన్న మా ఎఱుకల అమ్మాయిలను, కావలసినంత మందిని నీకు సేవలు చేయడానికి పెడతాను. నాపైన నీకు దయగాని ఉంటే, స్వామీ! ఇప్పుడే నావెంట మాహూరికిరా! రానంటే కుదరదు. నేనూ నిన్ను విడిచిపెట్టి మా పూరికి పోను. నీకు దయ కలిగేదాక ఇక్కడే కాచుకుని ఉండిపోతాను. నే నింత మాటాడుతుంటే నీవేము ఒక్క పలుకైన పలుకవు. సరేలే! నీకు ఇష్టమైనపుడే నోరుతెరిచి నాతో మాటాడు. అంతదాక నిన్ను తొందర పెట్టను” అని స్వామిని బతిమాలాడు తిన్నదు. స్వామి ఉలకలేదు పలకలేదు. తిన్నదు సంపెంగపూవు వాసనకు మత్తెక్కిన తుమ్మెద, పూవును విడువకుండ పడివున్నట్లు శివలింగాన్ని విడువకుండ భక్తిమైకంలో పడిఉన్నాడు.

12) తిన్ననితో వేటకు వచ్చిన నేస్తాలు అతణ్ణి ఇంటికి పిలిచినవైనం:

అతనివెంట వేటకు వచ్చిన చెంచుబాలురు తిన్నదు తమను కలుసుకోవడానికి రాలేదని, అతణ్ణి వెతుక్కుంటూ బయలుదేరారు. అతడు

వేటాడుతూ వెళ్లిన గుర్తులు పట్టుకొని ఎలాగో అతడున్నచోటికి చేరుకున్నారు. వాళ్లను చూచిన తిన్నదు వారితో మాట్లాడలేదు. వారు పలకరించినా బదులివ్వలేదు. ఏదో లోకంలో ఉన్నట్టు తనలో తాను ఏదో మాట్లాడుకుంటున్నాడు మెల్లగా. అతడి పరివారంలోనివారూ, దగ్గరి సాహసకాంధ్రు అందోళన చెందారు. ఏమైంది కన్పుప్పకు? ఆశ్చర్యం, ఆయ్దాతో ఇలాగన్నారు!

“నాయనా! నీవు తరుముకొచ్చిన అడవిపంది ఏమయ్యింది? మేము పలకరించినా మాట్లాడు ప్రేమతో చూడవు, మాట్లాడవు. ఏమైందినీకు? అయ్యా! అదేవిని నీకళలో నీరు కారుతుందే! నీలో నీవే ఏవేవేరా గొఱక్కుంటున్నావెందుకు? ఇటు చూడు! వేటకుక్కలు నీమీదనుండి వచ్చిన గాలినిబట్టి నీవుండే చోటును కనిపెట్టి, మేము వాటిపెట్టిడలను గట్టిగా పట్టుకొని నిలుపుతున్నా నిలువకుండ నీవుండే చోటికి మమ్మల్ని లాగుకొచ్చాయి! నిన్ను చూచి ఇవి ‘గుర్రుగుర్రు’ మని నీచుట్టా తిరుగుతున్నాయి. వీటినైనా ప్రేమతో చూడవెందుకు? వేటకు వచ్చిన నీకిలాగయ్యిందంటే మీ అమ్మా నాన్నలు బాధపడరా? రావయ్యా! ఇంటికి పోదాము. నిన్ను విడిచిపెట్టి మేమూ పల్లెకుపోము” అంటూ దీనంగా బతిమాలారు. తిన్నదు పేలవంగా నవ్వుడేకాని బదులు పలకలేదు.

అతని సాహసగాళ్లకు కాలుచేతులు ఆడలేదు. దీనంగా తమ బాధను బయటపెడుతూ తిన్ననితో మరల ఇలా అంటున్నారు. నాయనా! మనం వేటకొచ్చామేగాని చేయవలసిన పనులేవీ పూర్తిచేయలేదు. వలలనూ, వేటకుపయోగించే తెరలనూ చుట్టిపచ్చేవిధంగా పోగుదారాలతో చుట్టికట్టలేదు. జంతువులను చంపదానికి ఉపయోగించిన పోటుకోలల్ని, జంతువుల శరీరాలనుండి బయటికి పెరికి వేయలేదు. చంపిన జంతువుల్ని ఒకచోటికి చేర్చలేదు. విడివేటకు మచ్చుగా ఉపయోగించే పిట్టలకూ, పట్టలకూ మేతపెట్టలేదు. మన కుర్రాళ్లకెవరికి ఇంకా అలసట తీరలేదు. చచ్చిన జంతువులు కుల్లిపోకుండ

ఉండేందుకు వాటిని కాళ్చిపెట్టలేదు. వేటకుక్కలు, సింగులు, జింకలు నీవు లేకుండటంచేత మేత ముట్టలేదు. జంతువులను బలివేసి కాట్రేనిని కొలవలేదు.

అయ్యా! వేటవినోదాన్ని గురించిన వార్త మీతండ్రికి పంపనేలేదు. నీవెందుకిలా ఉలుకు, పలుకు లేకుండ వున్నావో చెప్పి మా దుఃఖాన్ని పోగొట్టపయ్యా! భాబూ! ని న్నిక్కడ విడిచిపెట్టి మే మెలా వెళ్లగలం? మీ తోబుట్టువులూ, తల్లిదంధ్రులూ, స్నేహితులూ మమ్మల్నిచూచి ‘మీరందరూ వచ్చారే! మాతినుడేడి?’ అనిఅడిగితే మేమేమి బదులు చెప్పగలం? మాప్రాణాలుపోవా? మమ్మల్ని తిట్టించక మాతో రావయ్యా! ఇంత బతిమాలినా మమ్మల్ని చూడవు. మాతో మాటాడవు. ఈ విషయాలింక రాజుగారికి చెబుతాము గానీ, నీవు మాకేడైన చెప్పిపంపే విషయం ఉంటే చెప్పు అని తిన్నని కాళ్లు పట్టుకున్నారు. అప్పటికి శివలింగం మీదనే లగ్గంచేసిన మనసు కలవాడైన ‘తిన్నడు’ నెమ్ముదిగా కళ్లుతెరచి నేస్తుగాళ్ల వైపుచూచడు. ఆ చూపులో జాలి, దయతోంగి చూస్తున్నాయి. చివరికి నోరుతెరచి అన్నాడిలా.. “ఈ శివలింగంతో నా ప్రాణాన్ని ముడివేసి ఉన్నాను. ఓడతో కట్టిన ఓడలాగ, చచ్చేదాక నా బ్రతుకు ఈ లింగంతోనే! మీరెందుకు చింతిస్తారు? ఇక మీరు గూడేనికి పొండి. నావెంట ఈ స్వామి వస్తే, నేనూ మన పల్లెకు వస్తాను. లేకపోతే ఈయనతోనే ఉండిపోతాను. నాకీ దేవుడే బంధువు. తల్లి తండ్రి స్నేహితులూ ప్రభువును! మీరు తొందరపెడితే అసలురాను. ఇక్కడే ప్రాణాలు విడుస్తాను.” అని చెప్పిమరల శివుని ధ్యానంలో మునిగిపోయాడు. ఇక చేసేది లేక శబరకుమారులు వచ్చిన దారినే తిరిగి వెళ్లారు. జరిగిన విషయం రాజుకు చెప్పడానికి.

13) మరల శివుని వాడైపోయిన తిన్నని చేష్టలు:

మాపల్లెకు పోదాము రమ్మని బతిమాలిన తిన్నదు, ఆశలుచూపిన తిన్నదు అలోచనలోనూ పడ్డాడు. అసలీస్వామి ఎందుకిలా ఒంటరిగా వచ్చి అడవిలో ఉంటున్నాడు? అనే సందేహం వచ్చింది. తన కీ స్వామే కలలో కనిపించాడు. ఇక్కడికి రప్పించాడు.

“కలగన్న చోటికి గంప గాంపోవ
ఫలసిధ్మ అగుటెల్ల భాగ్యంబు కాదె!
మును తపోమార్తి నెప్పిన లింగ మిదియ!
తన ప్రాణనాథుడో.....”

(బసవ.పురా)

తాను కలగన్నాడు. కలలో ఏదోగాపునిధి దొరుకుతుందని సూచన. తెలివున్న వాడెవడైన కలలోని నిధిని తీసుకురావడానికి గంపను తీసుకుపోతాడా? పోనేపోడు. అయితే ఆ నిధి పరమేశ్వరుడే. తిన్నని కలను నిజంచేశాడు. అందుకే అమాయకుడైన తిన్నదు స్వామితో అన్నాడు”.

“బాస గాదింక ఈ ప్రాణ లింగంబు,
బాసిపో తగదు మా పల్లియ కితని
కొనిపోయి కట్టుదు- ‘పాక’.....”

అని నిశ్చయించుకున్నాడు. గూడులేక ఎండకు ఎండుతూ, వానకు తడుస్తూ ఉన్న స్వామిని తప్పక తనవెంట తీసుకుపోవాలి. అయినకొక ‘పాక’ వేయించాలి....‘గుడి కట్టించడం’ అంటామేమో ఇప్పట్టోనైతే. కాని ‘కన్నపు’ పాకవేయించాలని సంకల్పించాడు. స్వామిని ఒంటిగా అడవిలో విడిచిపోతే ఎండకు కాగిపోతాడు. తాను రానన్నాసరే! ఎలాగైనా బుజ్జగించి ఉడుమూరికి తీసుకుపావాలనుకున్నాడు. అలా స్వామి తమహరికి వస్తాడనే అలోచన రాగానే అతని ఒళ్ళు పులకరించింది. ఆ యానందంతో స్వామి ఉనికిని గూర్చి ఎన్నో ప్రశ్నలు.

నీ వొక్కడవే వచ్చి ఈ యడవిలో ఎండుకున్నావు స్వామీ! అలిగి వచ్చావా? చెప్పు. అలాగైతే నేనువచ్చి మధ్యస్థం చేస్తాను. అలుక తీరుస్తాను. ఎవరైన నీకు ఉమ్మెత్త పూవుల్లో పూజచేశారా? ఆ వాసన తగిలి నీకు ‘మరులెత్తి’ ఉండాలి. అందుకే నీవు అడవికి పరుగెత్తుకు వచ్చివుంటావు. అలా కాకషోతే, నీవు శీశైలం మీద ఉన్నప్పుడు భక్తులు విరివిగా వచ్చి జాతర్లు జరిపిస్తుంటే,

ఆ గోలకు తట్టుకోలేక పారిపోయి వచ్చి ఇక్కడున్నావా? నీతలమైని జడలకోసం, నీ శరీరంలో ‘భాగం’కోసం, నీపెండ్లాలైన ‘గంగమ్మ’ ‘పార్వతులు’ పోట్లాడుకొంటుంటే వారికి సర్ది చెప్పులేక ఇక్కడికి వచ్చేశావా? ‘ఒడయనంబి’ అనే భక్తుడు నీచేత చాకిరి చేయించుకొంటుంటే ఆ పనులు చేయలేక తప్పించుకొని వచ్చి ఇక్కడ దాగున్నావా? ‘పూర్వప్రాప్త్య’ ‘ఇప్పుడు’ న్యాయంతప్పి నదుచుకొంటుంటే అతడిని వేటాడటానికి వచ్చావా? లేక నాపైప్రేమతో నన్ను కాపాడటానికి ఇక్కడికి వచ్చావా? ఎక్కడి నుంచి వచ్చావయ్యా? నీవిక్కడ ఎన్నినాళ్ళంటావు? నీకు బ్రతుకెలాగ? నీవు ఎప్పుడు ఎక్కితిరుగుతుండే ‘ఎద్దు’ నిన్నిక్కడ వదిలేసి ఎక్కడికి పోయింది? చెప్పు! నేవెళ్లి వెదకి పట్టుకొస్తాను. నీ శరీరంలో సగమైన ‘పార్వతమ్మ’ ఒంటరిగా నిన్నిక్కడ విడిచి ఎక్కడిక్కెళ్లింది? ఈ విషయం తెలిస్తే లోకం నవ్వదా? నీవు పెట్టేది ‘గోచి.’ ఆ గోచిని కూడ విడిచిపెట్టి (దిగంబరునిగా) అడవి కెందుకొచ్చావో చెప్పు? నీ చంకలోనిజోలలో ఎమీవున్నట్టు లేదే. అందుకే చౌట్టబడివుంది! దాన్నెలా నింపుకుంటావు?

ఓ శంకరయ్యా! ఈ కొండల్లో, అడవుల్లో ఉండటానికి భయమెయ్యాడా? క్రూరమ్మగాలూ, పాములూ లెక్కలేనన్ని ఉన్నాయిక్కడ. చాలాప్రమాదం. నావెంటరా! నీకు మాపల్లలో కావలసినవన్నీ సమకూరుస్తా!

“రావయ్య మ్రొక్కెద దేవదేవుండ!

ప్రేపులు మాడంగ చావ తప్పినదె!”

(బసవ.పురా)

అంటూ శివుని పాదాల మీద పడి దీనంగా వేడుకున్నాడు. ఏద్దాడు. ఏమి చేసినా స్వామి నుండి బదులు లేదు. మౌనంగా, జాలిగా తిన్నని వంక ఆ స్వామి చూస్తున్నాడనిపించింది. తిన్నని మనసులో స్వామి మానానికి కొత్తకారణాలు ఏవో ఊహాలకొచ్చాయి. అందుకే తనలో ఇలా వితర్పించుకోనారంభించాడు. ‘మదనుణ్ణి దహించాక’ స్వామి ఇక్కడికి వచ్చివుంటాడు. వచ్చాక తినడానికి ఇక్కడ తనకేమీ దొరికి ఉండడు. కనుక చాన్నాళ్ళు పస్తులవల్ల స్వామికి నీరసం

వచ్చివుంటుంది. అందుకే మాటూడలేక పోతున్నాడు. చెవులు చిల్లలు పదేటట్టు అరచి చెప్పినా వినిపించినట్టులేదు. అందుచేత ముందీయనికి తినడానికి ఏమైన వెంటనే తెచ్చిపెట్టాలి” అని అడవిలోనికి బయలు దేరాడు అమాయకుడైన ‘తిన్నడు.’

14) ‘తిన్నడు’ శివునికి చేసినసేవలు, పూజలు

స్వామిని తనపట్టెకు వస్తే ఎన్నివిధాల సేవించుకోగలడో ముందే చెప్పాడుగదా తిన్నడు! ఏయే వంటకాలు చేయించి పెడతాడో, ఎవరెవరితో ఎలాంటి సేవలు చేయిస్తాడో వివరంగా స్వామికి విన్నవించే ఉన్నాడు. దేనికీ బదులు చెప్పలేదు స్వామి. ఇప్పుడేమో బువ్వతినక పోవడం వల్ల నీరసంవచ్చిన దేవుడు తనతో మాట్లాడలేక పోతున్నాడని తలచిన తిన్నడు, శివునికి వెంటనే మంచి జంతుమాంసం తెచ్చిపెట్టాలని అడవికి బయలు దేరాడు. కానీ ఆకలి తీర్చడానికి కండమూలాలు పండ్లు కాయలు కూడ దొరకలేదు ఆశ్చర్యపోయాడు. మరికొంత దూరం వెళ్లాడు. అప్పుడు ఒక వింత జరిగింది. మాంసపు పుష్టిగల జంతువులు కొన్ని, మచ్చికయినవిలా, తమంత తాముగా తిన్నని చెంతకు వచ్చాయి. ఆతని చేతికి చికాయి. అతనికి ఆనందమయింది. అది మొదటిదినం. అందినవాటిలోనూ కొన్నింటినే పట్టుకొచ్చాడు. పక్కంగా కాల్చి రుచిచూచి మేలురకం మాంసపు ముక్కల్ని దొన్నెలో పెట్టితెచ్చి స్వామిని తినమన్నాడు. ఆ దినం తిన్నడు దొన్నెనింపి తెచ్చింది అడవిపంది మాంసం. దేవునికి ప్రసాదాన్ని సైవేద్యంగా పెట్టే పద్ధతి వారి దేవతకు పెట్టేటప్పుడు చూచి ఉన్నాడు తిన్నడు. కానీ ఆ సైవేద్యం పెట్టేటప్పుడు అభిషేకించేపద్ధతి అలంకరించే పద్ధతి లాంటివి ఎలా చేయాలో పూర్తిగా తెలియదు. తనకు ఈ దినం శివునికి ఆకలి తీర్చడానికి ఆహారం తెస్తున్న తిన్నడు తనకు తోచిన రీతిలో తతిమ్మా పూజా విధానాన్ని పాటింపదలచుకున్నాడు. సువర్ణముఖరీ నదిలో మునిగి లేచాడు. అతడు చంకలో విల్లు తగిలించుకొన్నాడు. వీపున అమ్ముల పొది ఉంది. కాళ్లలో చెప్పులు అలాగే ఉన్నాయి. మాంసపుదొన్నెలు చేతుల్లో ఉన్నాయి. నెత్తిన తాను సేకరించిన

మారేడు దళాల్చి, చింకిజుట్టు మధ్యతట్టలో పెట్టినట్టు అమర్ఖుకొన్నాడు. నోటినిండుగా పవిత్రమైన సువర్ణముఖరీనది నోటిని నింపుకొన్నాడు. పరమేశ్వరుని పవిత్రలింగం చెంతకు భక్తితో చేరాడు.

అంతకు ముందు ఆ శివలింగంపై ఉన్న పదార్థాలేవో, వాటినంతా తన చెప్పుకాలితోనే ప్రక్కకునెట్టి శుభ్రంచేశాడు. నోటినిండుగా పట్టితెచ్చిన పవిత్ర నదీజలాన్ని తన పుక్కటినుండి వేగంగా వెళ్లి శివలింగం మీద పదేటట్టు ఊశాడు. చిమ్మనగ్రోవినుండి చిమ్మనట్టుగా తిన్నని పుక్కటి నీరు శివునిపై ప్రేమ వర్షంలా, భక్తిపృష్ఠలా స్వామికి హయి గౌలిపేలా కురిసింది. స్వామి సంతోషంతో ఆనంద బాష్పాలు విడిచాడా అన్నట్టు ఆ దివ్యలింగం నుండి తిన్నని ఎంగిలి నీరు చారలుగా క్రిందికిజారుతున్నది. తిన్నడు నెత్తిపై పెట్టుకుని తెచ్చిన మారేడు ఆకుల్చి లింగంపై విదిలించాడు. స్వామిముందు మోకాళ్లపై కూచున్నాడు. తన చేతుల్లోని పక్కంగా కాల్చిన పందిమాంసపు ముక్కలు దొన్నెల్చి స్వామిముందుకు జరిపి భక్తితో ఆతురతతో వినయంగా వేడుకొంటూ తినపయ్యా దేవా! ఎన్నాళ్లగా పస్తులున్నావో! ఎంతగా ఆకలేసిందో! బాగున్నాయి ఈ కరకుట్టు. తిను. ఆకలి తీరుతుంది. నీరసంపోతుంది. మరల మనవిషయాలు మాట్లాడుకుండా అంటూ అమాయకుంగా వేడుకున్నాడు తిన్నడు. తినమనగానే తినడానికి ఆ లింగరూపుడైన పరమేశ్వరుడు తిన్ననిలా అమాయకుడా? భక్తులను పరీక్షించకుండ భగవంతుడు ఎప్పుడైనా, ఎవరినైనా కరుణించాడా? అదే జరిగిందిప్పుడు. స్వామి తినలేదు. పలకనూ లేదు.

మరల ఈ భక్తునిలో కలవరం. సందేహాల్మీద సందేహాలు! ఎందుకు తినలేదు స్వామి? ఆకలి కాలేదా? లేక నేను భక్తితో తేలేదా? ఈ మాంసపు ముక్కల్ని నేను సరిగా కాల్చి పక్కంచేయలేదా? ఇవి క్రొవ్విన మాంసపు ముక్కలు కావా? కమ్మగా లేవా? లేక నీకు ఆకలికి చాలవనుకొన్నావా? ఎందుకు మౌనం? సెలవియ్యపయ్యా స్వామీ! నన్ను దయచూడు. నీవు ఉపవాసంతో బదలి ఉన్నావు. నాకు తెలుసు. నీవు తినలేకుంటే నేనే తినిపించగలను. నామీద నెపంవేయకు. ఇదిగో! అందుకో! అంటూ దీనంగా ప్రాథేయపడ్డాడు తిన్నడు.

ఆ కపట మెరుగని భక్తుని చిత్తశుద్ధిని శివుడు మెచ్చుకొన్నాడు. లింగంనుండి సాకారుడై తిన్నని కరుణించి తన పాదాలమీద వాలిన వాడ్చి పైకి లేపాడు. నవ్వుతూ, బుజ్జిగిస్తూ, “బాబూ! నీవుతెచ్చిన ఆహారం తింటాను. ఏదీ! అందివ్వా!” అన్నాడు. తన్నయుడైన కన్నప్పకు ‘ఓం నమశ్శివాయ’ అనే మంత్రం అప్రయత్నంగా నోటినుండి వెలువడింది. ఇక ఆ మంత్రం ఉచ్చరించడం ఆపలేదు తిన్నాడు. ‘నమ శ్శివాయ’ అంటూనే అన్నిపనులూ చేస్తున్నాడు. స్వామి అందివ్వమన్నాడు నైవేద్యం. తిన్నాడు అందిస్తున్నాడు తాను కాల్పి తెచ్చిన పందిమాంసపు ముక్కల్ని. మనకది అపవిత్రం అనిపించవచ్చు. స్వామికి అతని చేతినుండి ఆప్యాయంగా అందుకోవడం, ఆనందంగాఉంది! అలా మొదటి నాటి తిన్నని శివహూజ ముగిసింది. దేవ దానవ మానవ బుఱి మునిగణాలకు కూడ సాధ్యంకాని పని సాధించినందుకు తిన్నాడు అబ్బురపడలేదు. గర్వపడలేదు. కేవలం తనమొర అలకించాడని సంతోషించాడు. అలా ప్రారంభమైన కిరాత భక్తుని శివహూజ మరుదినం నుండి మొదటి దినంలాగే కొనసాగింది.

దినదినమూ వేటకు వెళ్లాడు. అడవి జంతువులు ప్రయత్నం లేకుండానే అతనికి చిక్కుతాయి. అందులో మంచి జంతు మాంసాన్ని అతడు పక్కంచేసి చేతి దొన్నెల్లో పెట్టుకుంటాడు. నదిలో మునిగి, పుక్కటినిండా నదీపవిత్రజలాన్ని నింపుకుంటాడు. తన చింపిరిబోంపిరిజుట్టునే తట్టగా చేసుకుని అందులో తానునేకరించిన లేతవీ, చిరిగపోనివీ, కళకళలాడేవీ అయిన మారేదు దళాల్ని నింపుకుంటాడు. చెప్పుకాళ్ళతోనే శివలింగం వద్దకు చేరుకుంటాడు.

ఆ శివలింగంపై వేరొక భక్తుడు వేసిన హూజాద్వాలు కాబోలు! తాను వేసినపి కావని తన చెప్పుకాలితో ప్రక్కకు నెఱివేస్తాడు. పుక్కటిబట్టిన సువర్ణముఖరీజలాలను ఎంగిలయ్యాయనే స్పృహ లేకుండ స్వామిపై ఉమిసి అదే అభిషేకంగా భావిస్తాడు. తననోట అనుకోకుండ తిరిగిన ‘నమశ్శివాయ’ ను ఉచ్చరిస్తూ తెచ్చిన మాంసభోజనాన్ని, బతిమాలి, బుజ్జిగిస్తూ స్వామికి

తినిపిస్తాడు. ఆపై దినమూ, రాత్రి అనిలేకుండ స్వామిని చేరి ‘నమశ్శివాయ’ అంటూ ఉంటాడు. స్వామికోసం తెచ్చిన మాంసపుముక్కల్లో రుచిగా లేవని ప్రక్కన పెట్టినవానినే తాను తిని ఆకలి తీర్చుకుంటాడు. వేటకు వెళ్లి తిరిగి వచ్చేదాకనే తిన్నాడు స్వామికి దూరంగా ఉండేది. మిగిలిన సమయమంతా శివుని సన్నిధిలోనే.

15) శివాపచారమని వగచిన బ్రాహ్మణభక్తుడు:

తిన్నాడు పూజిస్తున్న, పవిత్రమైన వాయులింగే శ్వరుణ్ణే మరొక బ్రాహ్మణ భక్తుడూ నిత్యమూ సేవించేవాడు. అతని హూజనే తిన్నాడు చెప్పుకాలితో చెరిపివేసి, తన తరహ హూజను కావించేది. తిన్నాడు మాంసపు ముక్కల్ని స్వామికి తినిపించి, మిగిలినవి తాను తిని ఎంగిలాకుల్ని అక్కడే పారవేసేవాడు. అతని పుక్కటి నీటితో శివలింగం తడపడం వల్ల ఎంగిలిచారలు శివలింగంపై కనిపించేవి. సుగంధపుష్పాలతో బ్రాహ్మణ భక్తుడు హూజించి వెళ్లిన చోట తిన్నని ఎంగిలి మంగలమైన హూజతో పరిసరమంతా దుర్యాసనతో నిండేది. ఇలా నిత్యమూ జరిగిపోవడం చూచిన బ్రాహ్మణ భక్తునికి కోపం వచ్చింది. బాధ కలిగింది. ఎవడో తుంటరి తన వూజను ఉద్దేశపూర్వకంగానే పాడుచేసి పోతున్నాడనిపించింది. తనబాధను స్వామితో చెప్పుకున్నాడు. మొరపెట్టుకున్నాడు. నిష్పర మాడాడు కూడ. “ఇదేమిటి స్వామీ! నీవు నా ఇలవేల్ని, నీ మందిరాన్ని నిత్యమూ వచ్చి శుభ్రపరుస్తున్నాను. అలికి, హాసి, ముగ్గులేసి అలంకరించి పోతున్నాను. అయితే ఈ మధ్య ఎందుకో ఈ గుడిలో నీముందూ, నీపైనా కసుమాలాలన్నీ పడి ఉంటున్నాయి. ఎవడో పనిగట్టుకుని ఈ పనికి మాలిన పని చేసిపోతున్నాడు. నీవు వద్దనుకుంటే నీవద్దకు వచ్చి ఈ కసుమాలపు పనులు చేసి వెళ్లగలవా డెవ్వడు? ఒకవేళ నీవే ఈ మాయ సృష్టించి నన్ను పరీక్షిస్తున్నావా? లేక నిజంగానే వేరొకడు ఈ పని చేస్తున్నాడా? ఇక నేను భరించలేను దేవా! నీకైతే ఇవి అలవాటు అయినవే! శృశానంలో బూడిదను ఒంటికి హూసుకోవడానికి పాలుమాలని వాడవు. తలపుత్తెలో అన్న

పెట్టుకు తినదానికి వెనుదీయనివాడవు. ఈ మాత్రపు రోతకు వెనుదీస్తావా? నీకీపూజ ఇష్టమైతే వుండనీ! ఇలా చేస్తున్నవా డెవడో ఆతణి నాకు చూపించు, అదేనాకు పదిలక్ష్మలు! నీవలాచేయకపోతే నేను తిందీ నీరు లేకుండ పస్తుండి ప్రాణం విడుస్తాను. ఎక్కడో కాదు ఇక్కడే; నీపాదాల వద్దే” అంటూ బోరుమని ఏడుస్తూ స్వామిముందు నిలిచాడు పాపం! ఆ బాపడు.

16) తిన్నని భక్తిని శివబ్రాహ్మణునికి చూపిన శివుడు

అప్పుడు ఆశ్చర్యకరంగా శివునివాటి వినిపించింది. ఏమని? “శివగోచరా! చింతించకు. నన్నొక చెంచుభక్తుడు వేదేతర పద్ధతితో పూజిస్తున్నాడు. అయినా అతని భక్తి నిర్మలమైనది. అమాయకత్వంతో కూడినది. దృఢసంకల్పంతో కూడినది. కనుక అతణ్ణి కనికరించాను. అతని పూజ ఎలాగున్నా స్పీకరిస్తున్నాను. వాడు అసామాన్యమైన భక్తుడు. కొంతనేపు నీవు నావెనుక దాగి ఉండు. కొంచెంసేపట్టో అతడు వస్తాడు. అతని భక్తివిశ్వాసాలు ఎంతగాధమైనవో నీవే కళ్లార చూడగలవు” అంటూ శివలింగం నుండి వినిపించిన మాటలకు బ్రాహ్మణ భక్తుడు ఉలిక్కిపడ్డాడు. ‘ఈ మృదుమథురమైన అమృతవాక్యులు సాక్షాత్తూ పరమేశ్వరునివే. సందేహం లేదు. స్వామి సెలవిచ్చినట్టే వెళ్లి వెనుక దాగి గమనిస్తాను. నాకు కావలసినవాడు నాకు దొరుకుతాడు. నా కోర్చెనిలా స్వామి మన్మించాడు. ధన్యణ్ణి. అనుకొంటూ శివలింగం వెనక్కి వెళ్లి నక్కి కూర్చొని తన పూజను పాడుచేస్తున్న భక్తు డెవడో చూడాలి. అతని పనిపట్టాలి అని ఎదురుచూస్తున్నాడు.

అంతలో ‘కన్నపు’ ఎప్పటిలాగే వచ్చాడు. చెప్పుకాలితో బాహని పూజను తొలగద్రోశాడు. పుక్కిటి నీటితో లింగాన్ని అభిషేకించాడు. కాల్పితెచ్చిన మాంసపు ముక్కల్ని తినుమని స్వామి ముందుంచాడు. కాని ఆ దినం శివుడు తిన్నని పరీక్షింప దలిచాడు. శివబ్రాహ్మణునికి అతని భక్తిశక్తిని చూపదలచుకొన్నాడు కనుక మాంసాహారాన్ని స్పీకరించడానికి ప్రత్యక్షమూ కాలేదు. తిననూ లేదు. పైగా శివలింగంపై ‘తనమూడు కండ్లను’ సజీవంగా

ప్రదర్శించాడు. అందులో స్వామి కుడికంటినుంచి నీరు కారుతోంది. మొదట సన్గుగా కారుతున్న కన్నీరు కొంతనేపటికి పెద్దధారగా మారింది. తాను తెచ్చేమాంసం ఇష్టంగా అడిగిపెట్టించుకుని తినే స్వామి, నే డెందుకో బెంగపెట్టుకుని తినకుండ ఉన్నాడు. తినకపోతే పోయెకాని ఈ కన్నీరేమి? ఎవరికోసం? ఏమిటిబాధ? ఈ కన్నే బాధిస్తుందా? ముందు ఆ స్వామి కంటి కేమయ్యిందో తెలుసుకోవాలి? అని శివుని శిరసుపై మారేడు దళాలను తొలగించి చూచాడు. తిన్నడికి అర్థమయ్యింది. స్వామికంటికో అయ్యింది! దీనికేదైన వైద్యం చేయాలి. నాకైతే వైద్యం తెలియదు. ఈ యడవిలో వైద్యులు దొరకరు. వెదకి బయటి నుండి వైద్యుణి తీసుకొద్దామంటే అంతలో ఈ కంటి కేమాతుందో! కనుక నాకు తెలిసిన మందులేవో నేనేవేసి స్వామి బాధ మాన్సుతా’ అని తిన్నడు శివునికి కంటివైద్యం చేయబూనుకొన్నాడు.

ఈ లోపున శివుని వెనుక నక్కిచూస్తున్న బ్రాహ్మణభక్తునికి తిన్నని మీద (అతనిని చూడకమునుపు) ఉండిన కోపం పూర్తిగా పోయింది. ఇత డెవడో కారణజన్ముడు లాగున్నాడు. ఏడు స్వామి మీద ఉమిసిన పుక్కిటినీటి ధారలు ఎంగిలిధారల్లా అనిపించడంలేదు. శివుని కన్నీటికి పరిహారంగా అంతర్ధార ఎత్తినట్టు మారేడు పత్తిరిని తడుపుతూ మంగళకరంగా శోభిస్తూ క్రిందికి జారుతున్నట్టు అనిపించాయతనికి. అతని పట్ల ఉండిన ద్వేషభావం నశించి గౌరవభావం అతిశయించింది. శివుని తలమీది గంగ, అతని పాదం తగలడం వల్ల ఆక్కడినుండి తప్పుకొని ప్రకాశిస్తూ (అభిషేకిస్తూ) శివుని పాదోదకమాతున్నట్టనిపించింది! లింగమూర్తి పరమశివుడు భక్తునికి మెచ్చి, ఆనందబాష్యులు విడుస్తున్నట్టనిపించింది. శివుని కన్నీరు, బ్రాహ్మణ భక్తునికేమో, తిన్నడు పుక్కిటి నీటితో అభిషేకించగా, క్రమంగా జారుతూ క్రిందికి దిగుతున్నట్టు భ్రమ కలిగించింది! ‘ఒక ప్రసాది లభించే త్రివిధోదకమే అతని నోటిజలం!’ అనే భావనలో, ‘ఆ ముగ్గభక్తుని జొన్నుత్యంలో తానెంత?’ అని తిన్నని కంటివైద్య ప్రయత్నాలను శ్రద్ధతో గమనిస్తున్నాడు భక్తుడైన భూదేవుడు.

17) తిన్నదు శ్రీకాళహస్తిపుని కంటిషోనికి చెందిన మనస్తాపము

తనకు తెలిసిన కంటివైద్యమేదో అదిచేసి, స్వామికి ముందు కంటి బాధ తగ్గించాలనేది తిన్నని సంకల్పం. బాధ తగితే, వెళ్లి మంచి వైద్యుని పిలుచుకుని రావచ్చు. ఆ ప్రయత్నంలో తిన్నదు స్వామికంటిని దగ్గరగా వెళ్లి పరీక్షగా చూచాడు. అది ఎర్రబారిఉంది. నీ రుబుకుతూంది. స్వామి బాధను చూచి అతనికి దుఃఖం తన్న కొచ్చింది. మనసులో బాధను ఆపుకోలేక పోయాడు. స్వామితో అంటున్నాడిలా. “ఇదేమి దేవరా! నీకంటనీరా? దక్కుడు యజ్ఞం చేస్తున్నపుడు పిలువకనే వెళ్లిన సతీదేవి, నీ అర్థాంగి ఆ యజ్ఞంలో పాల్గొన్న దేవతలూ, ఐములూ, మునులూ, ముల్లోకవాసుల ముందు నిన్ను నిందించగా ఆ నింద భరించలేక తనకు తానుగా భస్మమైపోయింది. నీభార్య మరణవార్త విన్నపుడు కూడ నీవు కన్నీరు విడువలేదు కద స్వామీ! సిరియాళునే చిన్నవాడ్చి, తండ్రిచేతనే చంపించినపుడు కూడ జాలితో నీకంట నీరు రాదాయే” బదరికావనంలో మనులు నీకట్టుపుట్టం చింపి గొడవ చేసినపుడూ నీవు కన్నీరు నింపలేదు. ఒక భక్తుడు నిన్ను పూజించడానికి పూలుదొరక్క రాళ్లు వేసి పూజించినపుడూ (నొప్పితగిలినా) నీకు కళ్లవెంబడి నీరు కారలేదు. ఒక భక్తునీ కోసం ఒకస్త్రీ దగ్గరికి రాయబారం వెళ్లవలసి వచ్చినపుడూ (అపమానభారంతో) నీవు కన్నీరు పెట్టలేదు. ‘నంబి’ ఇంట తట్టలు మోస్తూ, వెట్టిచాకిరి చేసినపుడూ నీకంట నీరు రాలేదు. ఈ దినం ఏ కారణం లేకుండ నీకంట్లో ఈ నీరెందుకు?

భార్యనూ, బిడ్డలీ వదలి అడవికి వచ్చినందుకు బాధపడుతున్నావా? అడవిలో ఏకాకిగా ఉంటూ ఈ లోకాల నన్నింటినీ, ఎలా కాపాడగలనని దిగులుపడి కన్నీరు విడుస్తున్నావా? సమయానికి వచ్చి, నీకు నేను ఐవ్వ తినిపించి, ఆకలి తీర్చులేదని ఏడ్చువచ్చిందా? నేను నీ ఆపోరంకోసం అడవికెళ్లి, ఏ క్రూరజంతువు వల్లనేన బాధపడ్డానని బెంగపడితే, ఈ కన్నీరు కారుతున్నదా? నీకు సేవచేసే ఓ పికలేక, మాటతప్పి, నిన్ను ఒంటరిగా ఈ యడవిలో విడిచిపెట్టి, మావూరికి వెళ్లిపోయానేమోనని ఏడ్చు వచ్చిందా? కారణం

చెప్పుస్వామీ! నావంటి కొడుకు ఉండగా నీకేల దిగులు? మనబంధం విడిపించుకుండామన్నా వీడిపోయేది కాదు. నీసరిజంగాలు నీవిలా ఏడుస్తుంటే నవ్వరా? ఊరుకో తండ్రీ! ఊరుకో స్వామీ!” అంటూ శివలింగాన్ని గట్టిగా కౌగిలించుకొని ఓదార్చాడు! కన్నీరు తుడిచాడు. గుడ్డతో కంటిపై ఒత్తుతూ, ‘నా పిచ్చిగాని నీకంట్లోనుంచి నీరు కారడానికి నేను అనుకొన్న వేవీ కారణాలయ్యండవు. ఏదో కసవు పదుంటుందంతే! అంటూ కనురెప్పులు విపిచూచాడు. నోటితో గట్టిగా ఊదాడు. తన నాలుకను కనుగుడ్డపై పెట్టి, మెల్లగా త్రిప్పాడు. తువ్వాలు బట్టను తన నోట్లో పెట్టుకొని, ఆవిరిపెట్టి, వెచ్చని ఆ గుడ్డతో స్వామికంటిపై కాపడం పెట్టాడు.’

అలా గుడ్డతో ఒత్తుతూ కన్నీరు ఆపే ప్రయత్నం చేశాడు. బట్ట తడిసిందే కాని కన్నీరు ఆగలేదు సరికదా, ఇంకా ఎక్కువయ్యంది. ఒకవైపు నీరు కారుతున్నదని బట్టతో ఒత్తితే మరోవైపు నీరు మరలుతున్నది. అప్పుడు తిన్నడు అరిచాడు. ఏద్చాడు. పాదాలపైబడి దీనంగా వేడుకున్నాడు. కూర్చుంటూ, లేస్తూ, తడబడుతూ, ‘అయ్యొయ్యా!’ అంటూ, అటునిటు అడుగులేస్తూ, తనలో వితర్చించుకుంటున్నాడు. ఈ దేవుని కంట్లో కారుతున్నది ఏడుపు కన్నీరు కాదు. ఆనందంతో వచ్చేది కావచ్చు! అలాగైతే ముఖంలో ఆనందం కనిపించలేదే! నాపై కరుణతో విడుస్తున్న ‘కారుణ్యజలం’ అనుకుందా మనుకుంటే ఈ నీరు వేడిగా ఉందే! ఇంకేమైన తలచుకొని ఏడుస్తున్నాడు అనుకుందామంటే, ఏంధ్రవారికి రెండుకళ్లలో నీరు రావాలి కదా! కనుక ఇదేదో కంటిజబ్బే! ఏమి జబ్బియి వుంటుంది?

గోడిరెపు పెరిగిందా? తడికంటి విధమా? పొరకప్పిందా? మాదతెగులా? పూవుపడిందా? మయిలపడిందా? మాంసం పెరిగిందా? తప్పక ఇది కంటిజబ్బే! కాని, ఏమి జజ్జో! దానికి ఏ మందు వేయాలోనాకు తెలియదే. అయ్యా! నీకిలాంటి జబ్బు ఎలా వచ్చిపడిందయ్యా? నీవు మాడు కన్నులవడవని, ముల్లోకవాసులూ భయపడతారు. అపజయంలేని అగ్రదేవుడివి

నీవేనంటారు. నిన్నిపుడు ఇలాచూస్తే, నీవు పాలించే దేవతలు నిన్ను మెమ్చుకుంటారా? లెక్క చేస్తారా? నీ కంటిమంటకు రాలినవారు, నీ కంటి వార్తాతెలిస్తే, మరలా చెలరేగిపోరా? ఒకవేళ మాతల్ని పార్వతమ్య అందాన్ని ‘కోరికతో’ చూడటం వల్ల, నీ కన్ను ఎరుపెక్కి నీరువస్తున్నదా? ఊహా! అలా జరిగిఉండదు. నీవు యోగివి. విరాగివి ఆడవారి అందానికి ఆశపదేవాడిపి కాదు. లొంగేవాడివి అసలేకాదు. ఆడవారి అందాలు నీసగం దేహంలో అంగే వున్నాయి. నీకు అందరికిలాగ రెండుగాక, మూడుకళ్లు ఉండటంచేత ‘విరూపాక్షుడు’ని ఇదివరకే పేరుంది. ఇప్పుడా మూడింటిలో ఒక కన్నపోతే కురూపివి అయిపోవా? అప్పుడు నిన్ను ఏ స్త్రీ అయినా చూస్తుందా? నీ భక్తులు కూడ నిన్ను చూచి ‘ఇహీహీం’ అనరా?

ఆ శ్రీహరి ఒకప్పుడు నీకు తన కన్నిచ్చి, నీవద్ద చక్రం పుచ్చుకున్నాడుకదా! ఆ స్వామి విలువైన కన్నేకదా ఇది! ఇప్పుడు దీనికిలా జబ్బిచేస్తే, ఆయన ‘మహిమ’ ఏ మయ్యేటట్టు? దేవా! నా బ్రతుకిప్పుడు ‘పొలంలోని ఆచోతును పులి లాక్ష్మి పోయినట్టు’ అయ్యంది. ఎవరికి చెప్పను? ఎటుపోయి ఏమి చేయగల్లు? చెప్పక, చేయక, ఊరక ఎలాగుండను? అలాకాదు. ఎలాగైనా నీకంటి నొప్పిపోగొడతాను” అని తిన్నడు తనకు తెలిసిన కంటివైద్యం చేయ నారంభించాడు.

. 18) తిన్నడు శ్రీకాళహస్తిపునికి చేసిన కంటివైద్యము

పరమేశ్వరుడు కన్నప్పభక్తుని ‘భక్తిని’ స్వయంగా పరిచ్ఛించడానికి, శివబ్రాహ్మణినికి ఆతని భక్తిమహిమ చూపడానికి, తాను చూపిన మాయలో భాగంగా, శివలింగంపై చలించే కండ్లు ప్రత్యక్షమయ్యాయి. ఆ మూడు కళలో, కుడికంటినుండి, క్షణక్షణానికి అధికమౌతూ నీరు కారుతున్నది. ఆ నీటిని ఆపే ప్రయత్నం చేసిన తిన్ననికి, ఆ పని సాధ్యం కాలేదు. కనుక తానిపుడు తెలిసిన వైద్యం చేయ నారంభించాడు.

నోటితో ఆవిరిపట్టిన వెచ్చని వప్పొన్ని స్వామి కంటిపై పెట్టి ముందే కాపడం పెట్టాడు. నీరు ఇంకగా ఒత్తాడుకదా! ఇప్పుడు తనకుడిచేతి అరచేయి ఎదమభాగాన్ని, ఎదమచేతి అరచేతిలో వెడిపుట్టేదాక బాగా రుద్దాడు. వెచ్చని ఆ కుడిచేతి కరభ భాగాన్ని, కంటిపై ఒత్తాడు. తంగేడాకు తెచ్చి స్వామి తలమీద మెత్తాడు. రేచక నిమ్మాకులు మెత్తగా నమిలి కంటిపై పట్టువేశాడు. తెల్లదించేన పూవురసం కంట్లో విడిచాడు. పేరిన నేతిని వేశాడు. పెరుగు వత్తులు పెట్టాడు. చనుబాలతో శంఖాన్ని చాది, ఆ గంధం పూశాడు. ఇలా ఎన్నోన్నే మందులు తనకు తెలిసినవీ, ఇతరులు చెప్పగా వినివున్నవీ ప్రయత్నంతో తెచ్చి స్వామికి చికిత్స చేశాడు. లాభంలేకపోయింది. అడవిమందులు, ఊరిమందులు, అడిగి తెచ్చిన మందులు, ఎన్నో..ఎన్నోన్నే అందుబాటులో ఉన్న వన్నీ తెచ్చివేసినా విసమంత గుణం కనిపించలేదు సరికదా, నీటికిబదులు కంటినుండి నెత్తురు కారడం ఆరంభమయ్యంది. తానుచేసిన చేతగాని వైద్యం వికటించినందువల్ల, నీటికిబదులు నెత్తురుకారుతున్నదని తిన్నడు విలవిలలాడిపోయాడు.

వేడిచేసి మనిషికి జ్వరం వస్తుందనీ, అలా వేడిచేసి వెచ్చగా అయిన ఒంటికి, వేడిచేసే మందులే వేయాలనీ, అప్పుడే జబ్బి నయ మౌతుందని పెద్దవాళ్లు చెబుతుండగా వినివున్నాడు కన్నప్ప. ఆ విషయం జ్ఞాపికి వచ్చింది, ఇప్పుడు స్వామికి ‘కంటిపోని’ కలిగింది! ఈ కంటికి బదులు మరొక కన్నపెడితే సరిపోతుందికదా అనుకున్నాడు. అవును. కంటికి కన్నే సరైనమందు. ఇక ఆలస్యం ఎందుకు? స్వామి కంటికి నా కంటిని అమర్యతాను. బాద తీరిపోతుంది అనుకున్నాడు తిన్నడు.

అనుకున్నదే తడవుగా, తన అమ్ముల పొదిలోని వాడి బాణం తీశాడు. అప్పుడు తాను చేయబోయే సాహసం వల్ల, తన శరీరం కురూపమౌతుందని కానీ, ప్రాణంపోయినా పోగలదనికానీ ఆలోచించలేదు. బాణపు కొసను తనకంటి కొసనుపెట్టి క్షణంలో కనుగుడ్డును పెకలించి తీశాడు. తనకంట్లో నెత్తురు ధారగా వస్తున్నా లెక్కచేయలేదు. స్వామి కుడికంటిపై, తన కనుగ్రూడ్లుపెట్టాడు. ఆశ్చర్యంగా స్వామి కన్ను బాగయ్యంది. మునుపటి కన్నా మెరిసిపోతున్నది.

19) ‘తిన్నడు’ రెండవ నేత్రదాత అయ్యాడు

శివునికి విష్ణువు తన పుండరీకనేత్రమిచ్చి, బదులుగా సుదర్శన చక్రాన్ని పుచ్చుకున్నాడని ముందే చెప్పుకున్నాం. ఇప్పుడు తిన్నడు తన కంటినిచ్చి, రెండవ నేత్రదాతగా మారాడు. రక్తం కారుతున్న శివుని కుడికంటిపై తిన్నడు తన ‘కనుగుడ్డు’ పెట్టగానే అది సహజంగా అతుక్కుపోయింది. ఉన్నకనుగ్రుడ్డు తీసి, ఆ స్థానంలో కొత్త కన్నపెట్టే శస్త్రచికిత్స లాంటిదేదీ జరగలేదు. శివుడు ‘భక్తుని పరీక్షకోసం చేసిన మాయ’ అద్వైతే, భక్తుడు అమాయకత్వంతో చేసిన చికిత్స అది. శివునికన్ను మునుపటి కంటికంబే అందంగా ప్రకాశిస్తోంది.

కన్నపు ఆనందానికి అంతు లేదు. “స్వామీ! నన్ను కరుణించావా? నీ బాధతీరిందా?”..అంటుండగానే శివుని ఎడమ కంట, మునుపటిలాగే నీరు కారడం ప్రారంభమయ్యాంది. కన్నపుకు అర్థమయ్యాంది. చిరునవ్వు నవ్వాడు. తనకన్ను ఇప్పుడు శివుని దివ్యనేత్రంగా మారింది . అందుకు తానెంతో ఆనందపడుతున్నాడు. ఇప్పుడు స్వామి ఎడమకంటినుండి నీరుకార్పుడంలో అంతరాళం అర్థమయ్యాంది. తన ఉత్సాహం రెట్టింపయ్యాంది. తన రెండవ కంటిని కూడ పెరికి పెడితే, ఇకపై స్వామి తన కళాతోనే లోకాలనన్నింటినీ చూస్తాడు. ఆ విషయం తలచుకోగానే తనువు పులకరించింది. ఈ నా రెండో కన్నేకదా స్వామి కోరుకొంటున్నది? లేకపోతే ఈ మాయ ఏమిటి? మొదటి కంటి జబ్బు బాగవగానే, రెండవదానికి వస్తుందా? ఇది స్వామి పరీక్షే లే. ఈ కంటి కెలాగూ నారెండవ కన్నుంది. వెంటనే పెరికి పెట్టేయగలను. కానీ, ఈ దేవునికి మూడోకన్నుకూడ ఉన్నదే. దానికేమైనా అయితే ఎలా? దానికి ఉందినాదగ్గరే మందు. స్వామీ! ఇదిగో నారెండో కంటిని పెరికి పెట్టేస్తూన్నా: మూడవ కంటికెలా పెడతావనుకుంటున్నావేమో! దానికి ‘నాప్రాణం’ పెట్టేస్తా!” అంటూ తన ఎడమ కంటిని పెకలింపబోతూ, కొంచెం ఆగాడు. స్వామి ఎడమకంటికి కదా నా ఎడమకంటిని పెట్టాలి. నా కన్ను పెరికాక, మాపు నాకుండదు కనుక ముందుగా స్వామి, ఎడమ కంటిని గుర్తుపెట్టుకుంటాను

అని, తనచెప్పుకాలిని స్వామి ఎడమకంటి కొను గుర్తుగా తన్నిపెట్టాడు. మరుక్కణంలో తిన్నడు తన కంటిని బాణంతో గ్రుచ్ఛితీయబోతున్నాడు. అప్పుడు “ఆగు!ఆగు!” అంటూ పరమేశ్వరుడు ప్రత్యక్షమై బోయని చేయపట్టి ఆపాడు. స్వామితో పాటు పార్వతీదేవీ ఉన్నది.

ఈ దృశ్యాన్నంతా శివుని వెనుక ఉన్న తపస్సి, బ్రాహ్మణభక్తుడు ఆసక్తిగా చూస్తూనే ఉన్నాడు. అతనిలో తనపూజను చెడగొడుతున్న ‘అనాగరిక భక్తుడు’ తనకు బద్ధశత్రువు అన్నభావనపోయింది! క్షణక్షణానికి అతనిపట్ల గౌరవం పెరిగింది. తన పూజ చెడగొడుతున్నవాడు శారీరకంగా బలవంతుడు కనుక, తాను వానితో ఎదురెదురుగా తలవడలేనని, స్వామితో ముందే మొరపెట్టుకున్నాడు కూడ. అయినా అతనిపై పగతీర్చుకోవాలనే భావన కూడ అతనికి వచ్చింది. పూర్వం ఆ దేవునే ఒక సాలీడూ, (పాము అని ధూర్జటి చెప్పాడు. సాలీడని పాల్యూరికి చెప్పాడు) ఏనుగూ మాలాగే విరుద్ధ ప్రక్రియలో పూజించి ఉండలేదా? బలహీనమైన చెలది (సాలీడు) ఏన్న తలలోనికి దూరి దాన్ని చంపి తానుచావలేదా? అలాగే నా పూజ చెడగొడుతున్నమొరటు భక్తునితో నేను పోరాడి ‘చావో-రేవో’ తేల్చుకుంటాను అని భావించి వున్నాడు.

ఇప్పుడు తిన్నని భక్తితత్తురత చూచి, తన అభిప్రాయం తప్పని తెలుసుకున్నాడు. పార్వతీ పరమేశ్వరులు ఆ భక్తుని కోసం సాక్షాత్కరించినా ఆదిదంపతుల దర్శనభాగ్యం తనకూ కలిగించినందుకు తిన్ననిమీద శివబ్రాహ్మణునికి అమిత గౌరవం, భక్తీ, కృతజ్ఞతాభావం కలిగాయి.

20) కన్నపుకు సన్నిధి చేసిన శివపార్వతుల అపూర్వప్రశ్నం

శివునిచేయి కంటిని పెకలించుకోబోతున్న, వాడిబాణం పట్టివున్న కన్నపు చేతినిపట్టి ఆపింది! అదేక్కణంలో కన్నపుకు ముందుకన్నుడ బెరుక్కొన్న స్థానంలో ఒకకొత్త కన్నువచ్చిచేరింది. అది సాక్షాత్ శివుని కన్నులాగే ఉంది కాబోలు! భక్తుని కంటిని తాను తీసుకొని భక్తునికి తనకన్ను బదులిచ్చినట్టున్నాడు

స్వామి. కన్నప్ప ధన్యుడు. ఎందుకంటే, ఆ కన్న స్వామి, హర్షం శీమహావిష్ణువు నుండి తీసుకొన్నదే. ఇప్పుడది కన్నప్ప దయితే ఎంతగోప్పది? అతని కుడికన్నేకాదు. ఎడమకన్నకూడ దివ్యంగా మెరిసిపోతున్నది. తన రెండు కళ్లనూ కన్నప్పకిచ్చి, స్వయంగా భక్తుని కళ్లతో తనవి మార్చిడి చేసుకున్నాడేమో సర్వేశ్వరుడు.

కన్నప్ప కళ్లతో ఆనందబాప్పధారలు ఆరంభం కాగా, శివుని కళ్లతో ‘మాయ’ కన్నటిధారలు మాయశైఖాయాంయి. కన్నప్ప కళ్లతోని ఆనందబాప్పధారలు ఎలావున్నాయి? హర్షం త్రిపురదాసవులను చూచినపుడు శివుని కళ్లనుండి జారిపడ్డ బాప్పాల్లా ఉన్నాయి! భగవంతుడు భక్తునిపై దయారసం చిందిస్తే, భక్తునికంట ఆనందబాప్పాలకు కరవుంటుందా? ఆ సమయాన ఆకాశాన దేవతలూ, దానవులూ, బుధులూ, మునులూ వచ్చినిలిచారు. దుండుభులు మోయించారు. హూలవాన కురిపించారు. స్తుతులతో మెప్పించారు.

తన హర్షాభీప్రాయాన్ని తోలగించుకొన్న శివబ్రాహ్మణుడు పరుగెత్తుకు వచ్చి కన్నప్పకు సాగిలపడి మొక్కాడు.

“తలప నీ సహజ ముగ్గత్వమెరుగమి,
తలచితి నీ కహితంబు సేయంగ,
తప్ప సైరింపు కన్నప్ప! దయాత్మ!”

అన్నాడు. నీవు సాక్షాత్తు శివుడవే నయ్యా! నీముగ్గభావం నీమహిమ వేదాల్లో కానీ ఇతరత్రా కానీ చదువగా మరొకరిలో కనిపించదు. ముల్లోకాల్లో నీవంటి వాడుంటాడని విననూ లేదు.

“బాపురే కన్నప్ప! పరమలింగంబ!
బాపురే కన్నప్ప! ప్రథమ విలాస!
నల్లవో కన్నప్ప! నాలింగ ముగ్గ!
నల్లవో కన్నప్ప! నల్లవైనార!”

(బసవ.పురా)

అంటూ స్తుతించాడు భక్తుతిన్నని. కన్నప్పకళ్లు శివుని కళ్లులాగే ప్రకాశిస్తుండటం చూచిన పార్వతీదేవి ఆశ్చర్యపోయింది. శివుడూ...కన్నప్ప....ఒకరి నొకరు సూటిగా కళ్లలో కళ్లపెట్టి చూచుకుంటున్నారు. ఈ జంట కళ్లకు ఆ జంటసరి! ఈ కాంతులకు ఆ కాంతులు సరి! ఈ చూపులు ఆ చూపుల్లో కలిశాయి. రెండూ ఏకమై, చూడసాంపై ఉన్నాయి. ఆ యిరువురి కళ్లూ ‘కవలల్లా’ ఉన్నాయి. ఒక కొమ్మలోని రెమ్మల్లా, ఒకగుత్తిలోని పూపుల్లా ఉన్నాయి. శివుని నేత్రాల్లో దాగివుండి మొలచిన మొలకలా? లేక కన్నప్ప కన్నుల బీజాలా? కాక, శివుని కండ్ల పండ్లా? అన్నట్టమకొలుపుతూ...ఇరువురి కళ్ల స్నేహా ‘సారూప్యాలు’ ప్రకాశమాన మౌతున్నాయి.

భగవంతుని దయతో ‘భక్తుడే దేవుడు’ కాగలడు. శివభక్తులు శివస్వరూపులేకదా! ‘కన్నప్ప’ దాతలా కన్నిస్తే, స్వామి ప్రతిఫలంగా కన్నప్ప నేత్రాలను ‘తననేత్రాల్లా దివ్యములూ, భవ్యములూ అయ్యేట్లు అనుగ్రహించాడు. ఇప్పుడు స్వామి అగ్నినేత్రం చల్లబడినట్టూ, దాని క్రింద ఉన్న రెండు కళ్లూ కన్నప్ప అమాయకపుకళ్లు కాగా, స్వామి నిజనేత్రాలతో కలిపి నాలుగు కళ్లనుట్టు తోస్తున్నది! ఆ కళ్లతో శాంతి, బౌద్ధమూ ఉన్నాయి. ఈ గుణాలే స్వామి నొసటికంటి తీవ్రతను కచ్చేశాయి. కనుక ఇకపై ఆ మూడవ నేత్రం ఎవరినీ మండించదనీ, దాన్ని చూచి ఎవరూ భయపడరనీ కవి చమత్కరించాడు. అందుకు కొన్ని ఐతిహ్యాలూ పేర్కొన్నాడు.

21) కన్నప్ప కంటితో భవుడు భవ్య దయాడట!

ఎలా చమత్కరిస్తారో చూడండీ కవులు! “స్వామీ! ఇప్పుడు నీశక్తి నశించింది. కనుక నీవిపుడు తీవ్రంగా చూచినా మరొకసారి త్రిపురాలు మండిపోవు. మరొక మన్మథుడు మాడిపోడు. యముడు క్రమం తప్పినా నీవు దండింపలేవు. ప్రశయంలో లోకాలను నాశనం చేయలేవు. కన్నప్ప నీకిచ్చిన దయాసమగ్రమైనకళ్లు, నీకుముందే కనుక ఉండిపుంటే, ‘ఉగ్రాక్షుడు’ అనే పేరు నీకు వచ్చేదికాదు. ఇలాంటి కళ్లుండి వుంటే నిన్న సుందరుడనే పిలిచేవారు.

కన్నప్ప తాకడం చేతనే నీవు సంపన్నుడి వయ్యావు. ఎలాగంటావా? అతని పాదరక్కతాకడం చేత ‘భక్తవత్సుల’ బిరుదం నీకు వచ్చింది. ఆ చెప్పు తాకినందు వల్లనే, నీ నెత్తిన చంద్రునికి ‘దోషాకరుడు’ అనే చెడ్డపేరు పోయింది. అతడు లోకాల్లో అభివంద్యుడూ, ‘ఆహోదకరుడు’గా గణింపబడ్డాడు, ‘గంగకు’ ఆ పాదరక్క తగిలింది. అందుకే అది పవిత్ర తీర్థమయ్యింది. ఈ పాదరక్క ‘బ్రహ్మం’ అని తెలిసివుంటే, విష్ణువతో పందం వేసిన బ్రహ్మ ఎలాగో కష్టపడి అప్పుడే ఈ కన్నప్ప చెప్పుతాకిన శివశిరః స్థలాన్ని ‘దర్శించి’ ఉండేవాడు. కన్నప్ప ‘నిర్మాల్యం’ వల్లనే శివుడు నిర్మలదేహుడు దయ్యాడు. ఈ భక్తుని పుక్కిచీసీచి అభిషేకంతోనే స్వామి అతిలోకు దయ్యాడు. ఈ భక్తుని ప్రసాదం స్వీకరించడంవల్లనే. స్వామి వేదశాస్త్ర వివేకాన్ని అధిగమించాడు. భక్తుని ఎంగిలి తిన్నందువల్లనే ‘శివుడు’ విధినిషేధాతీతుడు’ అయ్యాడు.”

“లింగంబు కన్నప్ప ఎంగిలికాన

అంగమంతయు ఉత్తమాంగమయ్యో!”

‘ఉత్తమాంగము’ అంటే ‘తల’ ఒక్కటేకదా? శివలింగంలో ఉత్తమ అవయవమనేది లేదు. సర్వమూ శ్రేష్ఠమే. దానిక్కారణం తిన్నని ఎంగిలి లింగమంతా తగిలింది కనుక. ఇలా కన్నప్ప చూపిన భక్తిని స్వామి ఆనందంగా అందుకున్నాడు. దీనిని వేదబాహ్యమనే వారికి శివపూజలోని రహస్యం ప్రత్యేకించి కన్నప్ప వృత్తాంతంలోని పరమార్థం తెలీదు. దానికి నిదర్శనం స్వామి ప్రత్యక్షమైనపుడు తిన్నడు ప్రదర్శించిన వివేకమూ, వినయమూ, ముందుచూపే!

22) శివుని అనుగ్రహాన్ని తిన్నడెలా స్వీకరించాడు?

పార్వతీ సమేతంగా లింగమధ్యం నుండి శివుడు ప్రత్యక్షమై సాహసించి తనరెండవ కంటిని పెకలించబోతన్న తిన్నని చేయపట్టి ఆపాడు. ఆదృశ్యాన్ని స్వామి వెనుక నున్న బ్రాహ్మణ భక్తుడూ చూచాడు. ఆకాశంలో దేవతలూ,

మునులూ దర్శించి పూలవాన కురిపించారు. తిన్ననికి ఆశ్చర్యం, ఆనందమూ కలిగాయి కానీ అతడు భయపడలేదు. ఎప్పుడో విడిపోయిన తల్లిదండ్రులను చేరుకొన్న అనందం కలిగింది. ఆదరంగా ‘నీకేమికావాలి నాయనా!’ అన్న పరమేశ్వరుని మాటకు బదులివ్వగల చనవు ఆ భక్తునికి లభించింది! స్వామి దర్శనంతోనే అతనిలోని అజ్ఞానావరణం విచ్చిన్నపైపోయింది. వివేకం వెల్లివిరిసింది. వినయంగా అన్నాడిలా. “స్వామీ! నాకు కావలసిందేమో నాకేమి తెలుసు? కోరికంటే ఏమో తెలియదు. మోక్షమంటేమూ తెలియదు. నేనేమి కోరుకోవాలో నాకు తెలియనే తెలియదు” అన్నాడు. అయితే అతనికి తెలిసిందేమట?

“ఎరుగుదు, ఎరుగుదు, ఎరుగుదు మరియు, మరియు, మరియు ముమ్మాటికి నిన్ను...” అన్నాడు. నిన్ను... కేవలం నిన్నుమాత్రమే నేనెరుగుదును. ఇంకేమి ఎరుగు అంటాడు. చాలదా దేవుని స్వరూపాన్ని తెలిసినవానికి ఇంకేమితెలియాలి? ఆస్తీతెలిసినట్టేకదా? “నీమీద అనురక్తి, ఎప్పటికీ, ఎప్పటికీ, బలహీనపడకుంటే చాలు” అన్నాడు సంగ్రహంగా. ఎంత వివేకమది!

వివేకవంతుడూ, వేదవిజ్ఞానం కలమహాపండితుడూ, భక్తుడూ అయిన బ్రాహ్మణభక్తుడూ చేతులు జోడించి శివపార్వతుల ముందు భక్తిప్రవత్తులతో నిలుచున్నాడు. స్వామి ఆ భక్తునితో “తపస్సీ! చూచావా నేను వేదేతర పద్ధతిలో వూజిస్తున్న కిరాత భక్తుని వూజను ఎందుకు అంగీకరిస్తున్నానో అర్థమయిందికదా? ఈ సృష్టిసర్వమూ నాదే. ఇందులో నేను ఇష్టపడనిదీ, ఈసదించేది ఏదీ వుండదు. భక్తులు తమకు ఇష్టమైన వానినే నాకు సమర్పిస్తుంటారు. వారికి అందుబాటులో ఉన్నదానినే నాముందు పెట్టి ‘సమర్పయామి’ అంటుంటారు. అందులో స్వీకరింపదగింది, తిరస్కరింపదగింది ఏమీవుండదు. నేను స్వీకరించేది భక్తినే; శ్రద్ధనే; అర్పణనే; సేవనే! ధనవంతుని వైభవోపేతమైన విలువైన అలంకారాలూ, కానుకలూ నన్ను ప్రతోభపెట్టలేవు. తమ కోరికలు నెరవేరితే నాకు ఏవేవో సమర్పిస్తామని చెప్పడం అవివేకం.

నాకారకే నన్నుకొలిచే వారంటే నాకిష్టం” అని స్వామి శివబ్రాహ్మణునికి లోకరీతినీ, భక్తుల లోభత్వాన్ని తెలియజేశాడు. ఆ భక్తుడు కూడ కన్నపుకోరినట్టే తనకు శివభక్తి మాత్రమే కావాలని వినయంగా పలికాడు.

ఆ భక్తులిద్దరినీ పరమేశ్వరుడు ఆదరంతో తన చెంతకు ఆహ్వానించాడు. అక్కన చేర్చుకున్నాడు. అగ్నిరూపుడూ, అష్టశరీరుడూ, శ్రీకాళహస్తిలో వాయులింగేశ్వరుడై వెలుగుతున్న కరుణామయుడూ నిజభక్తులిద్దరినీ తనదరిని చేర్చుకోగానే, జ్ఞాన ప్రసూనాంబగా పిలువబడుతున్నది, ‘భృంగముఖరాలక’ అనే నిజనామం కలదీ, (స్కుంధపురాణానుసారం ఈ దేవేరి పేరు భృంగ ముఖరాలకే) అయిన పార్వతీమాత వాత్సల్యంతో దీవిస్తుండగా, శివపరివారం ‘జయజయ’ ధ్వనాలతో ‘హరహర మహాదేవ’ ఫోషలతో ఆ భక్తుద్వయాన్ని కీర్తిస్తుండగా స్వామి తన అనంతశరీరంలోనికి వారిని ఆహ్వానించి లీనంచేసుకొని అపురూపమైన అనన్య సామాన్యమైన ‘సాయుజ్యమోక్షమిచ్చి’ తిన్ననీ, శివబ్రాహ్మణునీ శాశ్వత కీర్తిమంతులను కావించాడు. దేవతలు తమ హర్షాతీర్థాన్ని, దివ్యకుసుమాలు కురిపిస్తూ, దివినుండి ఆశీర్వదించారు.

23) తిన్నని లాంటి మరికొందరు ముగ్గుభక్తులున్నారు.

ఇదీ ‘తిన్నదు’ లేక ‘కన్నపు’ లేక ‘కన్నపుదేవుడు’ అనబడే ముగ్గాలివభక్తుగ్రణి పవిత్ర గాథ. నాయనార్థ స్తోన్మాన్ని అలంకరించిన అరవై ముగ్గురు భక్తుల్లో ‘తిన్నదు’ అగ్రగణ్యుడు. అలాగే ‘ముగ్గసంగయ్య’ అనబడే భక్తుడు, బసవేశ్వరుని కాలంలో, అమాయకుడై ఒక వేశ్వరుండికిపోయి ఆమె స్తునాలజంటనే ప్రాణవంతమైన శివలింగాలని పూజించాడు, ‘నాట్యనమిత్తంది’ యనే మరొక భక్తుడు చిదంబరంలోని నటరాజ స్వరూపాన్ని చూచి స్వామికేమయ్యిందని పూజారి నడిగాడు. అతడు పరిహసానికి ‘వాయురోగం వచ్చింది’ అని చెప్పగా ఆరోగ్యానికి మండు తయారు చేయుచుని పూజారికి తన ఆస్తి నమ్మిన సామ్మంతా ధారబోశాడు. చివరకు ‘నటరాజ’ దర్శనభాగ్యం పొంది నటరాజ స్వరూపంలోని శివతత్త్వరహస్యాన్ని స్వామినుండే విన్నాడు.

అలాగే ‘దీపకళియారు’ అనేభక్తుడు స్వామికి నిత్యం దీపోత్సవంను చేసే ప్రతంలో ఆస్తులు కోల్పోయి చివరకు తన జూట్టునే అంటించుకున్నాడు. శివని మన్సన పొందాడు. మరొకభక్తురాలు ‘బెజ్జుమహాదేవి’ ఉన్నది. అమె శివణ్ణి తనబిడ్డగా భావించి, లాలించి తరించింది. శివునికి అమ్మ నాన్నలేరనీ, ‘అనాధు’అనీ ఎవరో చెప్పిన కథ వినిన ఆ భక్తురాలు శివుని తనబిడ్డగా భావించిన ముగ్గుభక్తురాలు. అలాగే శివాపరాధం చేశాడని నిమ్మప్ప అనే ముగ్గు ‘భక్తురాలు’ ఒక్కగాను ఒక్కడైన తన కొడుకునే చంపి ఆపై శివుడని తెలియకున్న అతిధిగా వచ్చినతనికి పడ్డించింది. సిరియాళ బాలునిలాగే స్వామి ఆమెబిడ్డను బ్రతికించి ఆమెకు ముక్కి నిచ్చాడు. అలాగే ‘ధూపప్రతంలో’ సర్వస్వంకోల్పోయిన ‘కలయనాయనారు’ తనభార్యతాళిని అమ్మ, ‘ధూపప్రతం’ పూర్తిచేశాడు. అతనికి స్వామి సంపద యిచ్చినా, శివపూజ మానలేదు. అతడే తిరుపునందాళ్ల గ్రామంలోని ‘శడప్పురు’ పేర పూజింపబడుతున్న శివలింగం, ప్రకృతు ప్రాలిపోగా రాజుగారు ఏన్నలతో లాగించినా చక్కగా నిలబెట్టకున్న తరుణంలో తన మెడకు దర్శదారం కట్టుకొని చక్కగా నిలబెట్టిన అమాయక భక్తిశిఖామణి! ‘రుద్రపశుపతి’ అనబడే మరొక అమాయక భక్తుడు శివుడు విషం ప్రింగాడని ఒకకథకుడు గుడిలో చెప్పడం విని స్వామి దగ్గరకు వెళ్లి ఆ విషం ఉమ్మివేయుచుని, ‘హరం’ చేసి స్వామి ఒడిలో కూర్చున్నాడు తనకంఠానికి వాడి ఖడ్గం ఆనించుకొని; ఉమ్మకపోతే ఆత్మహత్యచేసుకుంటానని. అలాగే శివునితో పాలు త్రాగించిన ‘గొడగూచి అనే బాలిక చివరకు శివలింగంలో లీనమైపోయింది. ఇవన్నీ అమాయక భక్తుల దృఢభక్తిని తెలిపే కథలు. కరుణామయుడై మూగజీవులకు మోక్షమిచ్చిన శ్రీకాళహస్తిపుడు తిన్నని వంటి ముగ్గుభక్తుని తనలో చేర్చుకోవడంలో ఆశ్చర్యపడవలసిందేమున్నది? అయితే ఈ భక్తుడు పూర్వజన్మ సుకృతంగా తెచ్చుకొన్న భక్తిరహస్యమేమి?

24) తిన్నని పూర్వజన్మప్త్తాంతం.

ద్వాపరయుగంలో భూభారాన్ని తగ్గించడానికోసం శ్రీమహావిష్ణువు శ్రీకృష్ణపరమాత్మగా జన్మించాడు. అతడే మహాభారత యుద్ధానికి ప్రేరకుడు, నిర్వాహకుడు కూడ. మహాభారతం కౌరవ పాండవుల కథగా ప్రసిద్ధం. కానీ,

ఆ మహాగ్రంథం ఒక ఇతిహాసం. ఒకపురాణం. ఒకనీతిశాస్త్రం. ఒకధర్మశాస్త్రం. ఒకరాజీంతిశాస్త్రం. అన్నిటికన్నమించి ఆది శ్రీకృష్ణపక్షా!

శ్రీమహావిష్ణువు అనేకావతారాల్లో ‘దశావతారాలు’ ముఖ్యాలు. అందులో మానవధర్మ నిర్ణయకమైన అవతారాలు రెండు. మొదటిది మర్యాదా పురుషోత్తమునిగా, శ్రీరామచంద్రునిగా స్వామి అవతరించడం. మానవుడు ఆచరింపదగిన ధర్మాలను స్వయంగా శ్రీరామచంద్రుడై, ఆచరించి చూపినందువల్ల ఆయన మర్యాదా పురుషోత్తము డయ్యాడు. ఆ అవతారంలో స్వామి ద్వాదశకళాపరిపూర్ణాడై ఉన్నాడు. కనుక దైవత మహిమా విభూతులు ప్రచర్చింపకుండ ఉత్తమ మానవుడై, పాలకుడై, ఆదర్శపుత్రుడై, ఆదర్శభర్తయై, ఉత్తమసోదరుడై, ప్రేమాస్పదుడైన ప్రభువై, రావణాది రాక్షసులకు యముడై, విభీషణ సుగ్రీవాదులకు మిత్రుడై, శ్రీమానుమదాదులకు ఆరాధ్యుడై వెలుగొందాడు.

శ్రీకృష్ణుని అవతారం పరిపూర్ణమైంది. పదహారు కళలతో అధ్యుత, మహిమలతోకూడినది. కారాగారంలో జన్మించింది మొదలు గోకులంలోచేరి, బాలబ్రహ్మంగా బహులీలలు చూపినవాడు ఆ స్వామి. కంసాదులను చంపాడు. నరకాసురాదుల నుండి మానవోనిపొందిన మహిశలను రక్షించాడు. తాను క్షత్రియ తేజం చూపినా పాలకుడు కాలేదు. ఆనాటి రాజుల దుష్టపొలనను అరికట్టి, ధర్మపాలన స్థాపించడానికి ఎన్నో కౌత్త ప్రమాణాలు నిర్దేశించాడు. ఆయన బంధువులను నెత్తిన పెట్టుకోలేదు. బంధాల్లో చిక్కుకోలేదు. తాను జన్మించిన యాదవకులం నాశనమౌతున్నా, అట్టుకోలేదు. పెంచి, ప్రేమపంచిన యశోదానందులనూ, చిన్ననాటి నేస్తాలనూ, గొల్లపల్లెనూ మమకారం త్రుంచేసుకుని విడిచిపెట్టిపోవడానికి వెనుకాడలేదు. ఆ స్వామి ఎవరు? ఎన్నియుగాల్లో, ఎన్నికల్పాల్లో ఏమేమి చేయలేదు? నరనారాయణుల్లో నారాయణు దాయనే కదా! అప్పటి జతగాదే అర్థునుడుగా, పాండవ మధ్యముడుగా మహాభారతంలో శ్రీకృష్ణసభుడుగా మనకు ధర్మనమిస్తాడు.

అర్థునునికి తన సోదరి సుభద్రనిచ్చినందువల్ల అతనికి బావయ్యాడు. పాండవుల తల్లి తనకు మేనత్త అయినందువల్ల పాండవులకు ‘బావ’ అయ్యాడు. ఇలా పాండవులతో బాంధవ్యబంధం ఉండగా, స్వామికి కౌరవులతోనూ విడరాని బాంధవ్యమే ఉంటుంది కాని లేకుండ ఎలాపోతుంది? అయినా స్వామి, ‘పాండవ పక్షపాతి’గా పేరు పడ్డాడు, నిజమే! ధర్మం ఎటువైపున ఉంటే స్వామి అటువైపున ఉంటాడు.

ద్వ్యాపరంలో భరతభుండంలో జనాభా చాల ఎక్కువైనట్టే దుష్టపొలనా ఎక్కువయ్యంది. ధర్మక్షేత్రంగా పేరుపడ్డ కురుక్షేత్రంలో పడ్డనిమిది అక్షోహించులసైన్యం పాల్గొనింది. దుర్యోధనునివైపు పదకొండు. పాండవులవైపు, ఏడక్షోహించుల సైన్యం పాల్గొనింది. ఆ యుద్ధానికి ముందు ఇరుపక్షాలవారూ తమకు తోడ్పడేరాజులను ఆర్థించి, తమపక్షాన చేర్చుకున్నారు. శ్రీకృష్ణుని కోరిన దుర్యోధనుడు కూడ ఆతని పక్షంలోని పదివేలమంది మహావీరులనూ, కొంతసైన్యాన్ని తీసుకున్నాడు. ఇరుపక్షాలవారూ సామాన్యంగా యుద్ధంలో ఉపయోగపడే శస్త్రాలేకాక దివ్యమైన అప్రాత సంపాదనప్రయత్నమూ చేశారు.

దుర్యోధనునివైపు అతనిస్నేహితుడుగా కొంత రాజ్యాన్ని బహుమతిగా పొందిన రాజహితుడుగా ఉండిన ‘కర్మదు’ ఒక సర్వముఖాస్త్రాన్ని దినానికి పుట్టెడు పాలుపోసిపెంచి దాచుకున్నాడు. అతనిపద్ధ పరశురాముడు ప్రసాదించిన దివ్యాస్త్రా లున్నాయి. ఇంద్రుడు అతని కవచకుండలాలు తీసుకొన్నప్పుడు ప్రసాదించిన ‘శక్తి’ ఉన్నది. ఇంకనూ దుర్యోధనునివైపు భీష్మపితామహుడూ, ధనుర్విద్యాగురువు ద్రోణుడూ, రుద్రాంశతో జన్మించినవాడుగా చెప్పబడుతున్న అశ్వత్థామాదులున్నారు. వారినెదుర్మాని విజయం సాధించాలంటే విజయునికి ఒక్కనికే సాధ్యం. అందుచేత కృష్ణుడే అర్థునుని ప్రేరేపించి శివునిగూర్చి తపస్స చేసి పాశుపతాస్త్రం సంపాదించడానికి పంపించాడు. ‘పాశుపతం’ లభిస్తే, ఎలాంటి పరిస్థితుల్లోనేన, పాండవులే విజయం సాధించగలరు. కురుక్షేత్ర యుద్ధంలో శ్రీకృష్ణుడు ఆయుధం పట్టకుండ కేవలం మాటసాయంచేస్తాడు.

ఉంటానన్నాడు. అర్జునుడు “ ఆ సాయమే మాకు చాలు. నాకు రథసారథిగా మాత్రం ఉండు ” అన్నాడు.

అలా ఓటమి ఎరుగని అర్జునుడు ‘విజయుడు’ అనే సార్థకనామంకల పాండవమధ్యమధు రథికుడుగా, విశ్వకార్యనిర్వహణకు సారథియైన శీకృష్ణపరమాత్ముడు ఆతని రథసారథిగా సంగ్రామకార్యం నిర్వహించారు. వారు సనాతనులైన సావాసకాండ్రు. ‘సర నారాయణులు.’ శరీరాలు వేరైనా ఆత్మలు ఒకబిగా, ఆదర్శ లోకబిగా ఉండినవారు. ఆ యుద్ధంలో ధర్మరాజు వేయించిన లెక్కప్రకారం మొత్తం మరణించిన వారిసంఖ్య డెబ్బుది ఆరుకోట్లు ఆ యుద్ధంలో సాధారణ సైనికులేకాదు. మానవయోధులే కాదు గంధర్వులూ, రాక్షసులూ, నాగులూ, మరెందరో దివ్యులూ, దివ్యమానవులూ పాల్గొన్నారు. అలాంటి యుద్ధంలో మంత్ర ప్రాధాన్యమున్న అప్రొల అవసరం ఉంది. కనుకనే కృష్ణపరమాత్మ అర్జునుని పాశుపతాప్రాంకోసం తపస్సుకు పంపాడు. శివుడు అందరి భక్తులను పరీక్షించినట్టే అర్జునునికూడ పరీక్షించాడు. శివపార్వతులు కిరాత దంపతుల్లా వచ్చారు. ‘ప్రమథగణాలు’ బోయలుగా ‘మూకాసురుడు’ పందిగా వచ్చారు. నాల్గువేదాలూ వేటకుక్కల రూపంలో వచ్చాయి. అలావచ్చిన శివుడు అర్జునుడు తపస్సు చేస్తున్న ప్రాంతానికి పందిరూపంలో ఉన్న ‘మూకాసురుణ్ణి’ పంపాడు. వాడు విజయుడున్న తపోభూమి ఇంద్రకీలాద్రికెళ్లి గడచిడ సృష్టించాడు. తపోదీక్కలో ఉండినా అర్జునుడు ‘క్షత్రియుడు’ కనుక హని జరుగుతున్నచోట అడ్డుపడి రక్షింపవలసిన బాధ్యత తనకున్నదని ఆతనికి తెలుసు. పరిసర మునివాటికల్ని మునిజనాన్ని అమాయకుల్ని బాధకు గురిచేస్తున్న ‘మాయ అడవిపందిని’ మట్టుపెట్టడానికి నిశ్చయించుకొన్నాడు ఘల్సునుడు. ఏల్లు అమ్ములు చేపట్టి పందిని తరుముతూ వెళ్లాడు. ఆ పంది నానాదారుల్లో పరుగులుతీసింది. విజయుని నానా తిప్పులుపెట్టింది. చివరకు పరుగులో ఉన్నపందిని గురిచూచి కొట్టగా, ఘల్సుఱని బాణం పందికి గుచ్ఛుకొని గిరగిరా తిరుగుతున్నది. అదేక్కణంలో అవతలి నుంచి మరోబాణం వచ్చింది.

ఆ పందికి మరోవైపు గుచ్ఛుకుంది. పంది ముందు సవ్యంగా తిరుగుతుండినది, అపసవ్యమార్గంలో తిరిగింది. చివరకు ప్రాణాలు విడిచింది.

పందికోసం శివుడూ, అర్జునుడూ పోరాదవలసి వచ్చింది. నేను కొట్టాను ఈ పందిని అని అర్జునుడంటే, కిరాతుడుగా ఉన్నశివుడు దీన్ని ముందుకొట్టినవాడ్ని నేనే. కనుక ఈ పంది నాదే అన్నాడు. వారిమధ్య మాటలతో ఆరంభమైన యుద్ధం మహాప్రాల ప్రయోగందాక వెళ్లింది. అర్జునుని అప్రశప్తాల నన్నింటినీ వమ్ముచేశాడు మాయాకిరాతుడు. చివరకు శివునితో మల్లయుద్ధమూ చేశాడు అర్జునుడు. ఆ యుద్ధంలోనూ కిరాతుని మించలేక పోయాడు. అసహనంతో తన ధనువు అల్లుత్తాటిని వదులుచేసి ధనుర్ధండాన్ని ‘దుడ్డుకప్ర’లా చేసి కిరాతునిపై దాడిచేశాడు విజయుడు. కడకు కోపం ఆక్రోశం ఆపుకోలేక ‘కపర్రి’ తలమీద గట్టిగా కొట్టాడు.

పరీక్ష పూర్తయ్యింది. పరమశివుడు ప్రత్యక్షమయ్యాడు. అంతదాక పోరాడి తాను బాధించింది. పరమేశ్వరుణైని తెలిసిన ‘ధనంజయుడు’ భయంతో వణకిపోయాడు. భక్తితో స్వామి పాదాలమీద ప్రాలిపోయాడు. స్వామి చిరునవ్వుతో లేవనెత్తాడు. ఎఱుకసాని స్థానంలో ‘పార్వతీదేవి’ ఉన్నది. శివుని వెంట పరివారంగా వచ్చిన ప్రమథగణాలు తమ నిజరూపాలలో అర్జునునికి దర్శన మిచ్చారు. విజయుడు ఆదిదంపతులను స్తుతించి వినమ్మడై నిలిచాడు.

స్వామి ఆదరంగా అర్జునుని వరం కోరుకొమ్మన్నాడు. విజయుడు పాశుపతాప్రాం ప్రసాదించమన్నాడు. స్వామి మరొక వరం కోరమన్నాడు. భక్తుడైన అర్జునుడు తనకు ఆ జన్మలోనే ముక్తికావాలన్నాడు. ఆ రెండు కోర్కెల్లో మొదటిదైన పాశుపతాప్రాన్ని శివుడు అనుగ్రహిస్తూ “ఇది నీకు ఒకసారికే పనికి వస్తుంది. ఒక్కసారి నీవు ప్రయోగించాక ఇది నావద్దకు వచ్చి చేరుకుంటుంది” అన్నాడు. ఇక ముక్తికావాలనే కోర్కె ఆ జన్మలో తీరదన్నాడు. ఎందుకంటే ‘బంధువధ’ కోసం తననుండి అప్రూ అర్థించినందువల్ల, ముక్తికోసం మరొక జన్మవరకు

ఆగాలని సెలవిచ్చాడు స్వామి. మరుజన్మలో అర్జునునికి కిరాతజన్మ లభిస్తుందనీ ఆ జన్మలో శివభక్తి కలిగి తనను వేదేతర పద్ధతిలో పూజించి సాయుజ్యమొక్కం పొందగలవని సెలవిచ్చాడు. అందుచేతనే అతడు ‘తందే’ గర్భంలో ఉండగానే శివభక్తిని సొంతం చేసుకున్నాడు. పుట్టి ప్రత్యేక నడతలో కిరాత బాలుడుగా ప్రవర్తించాడు. కడకు ముక్కుబింబి కన్నిచ్చి కన్నప్ప దేవుడుగా ప్రసిద్ధుడయ్యాడు. అతని కులాచారం కానీ పూజా విధానంకానీ స్వామి దృష్టిలో నిషేధం కాదు. కాలేదు. అదే శివభక్తిలో ఉన్నరహస్యం.

25) కన్నప్ప శివునికి నైవేద్యంగా పెట్టిన జంతువుల పూర్వజన్మవృత్తాంతం!

‘కన్నప్ప’ శివునికోసం వేటాడి తెచ్చిన మాంసం కాళ్చి రుచిచూచి స్వామికి తినిపించేవాడనీ ఆ కనుమాలపు పూజను బ్రాహ్మణ భక్తుడు ‘వేదేతర’ పూజగా భావించి తిట్టుకొంటూ ఆ కల్యాషాన్ని తొలగించి తాను శాస్త్రోకంగా పూజించేవాడనీ చెప్పుకున్నాం. తిన్నదు శివుని మాంసపు మరకలతో, ఎంగిలి చారలతో మలినంచేస్తే, తాను పంచామృత స్నపనం చేసి శివుని మందిరాన్ని అలికి, పూసి, ముగ్గులువేసి శ్రద్ధగా సేవించి వెళ్లేవాడని చెప్పుకున్నాం. ఆ రెండు మార్గాల పూజలనూ శివుడు సంతోషంగా స్వీకరించాడు. అంగీకరించాడు. ఎందుకు? ఇద్దరూ చిత్తశుద్ధికల భక్తులే కనుక.

అయితే జంతువీంస చేసి ఆ మాంసాన్ని శివునికి పెట్టడం విడ్డారం అనిపిస్తుంది. దీనికి సమాధానం పాలుర్చి సోమునాథకవి తన బనవ పురాణంలో ఇచ్చివున్నాడు. పూర్వం జీమూతవాహనుడనే గంధర్వాడు పాముల జాతిని కాపాడటంకోసం తనదేహాన్ని గరుత్యంతునికి ఆహారంగా బలిపీరంపై ఉంచాడు కదా! అప్పటి కతడు కొత్త పెండ్లికొడుకే. అలాగే, ‘శిబిచక్రవర్తి’ ఒక పాపురాన్ని కాపాడటంకోసం తన శరీరాన్ని పణంగా పెట్టి దానవీరుడనే శాశ్వతకీర్తి సంపాదించుకున్నాడు. కీర్తిముఖుడు శివుని ఆజ్ఞాప్రకారం ఆకటికి తనదేహాన్నితానే ఆరగించాడు. అతని తలమాత్రమే మిగిలింది. స్వామి అతణ్ణి కరుణించి ఒక గణాధిపతిని చేశాడు. అంతేకాక శివాలయ ప్రథమ ద్వారాలపై వెలసి

ప్రథమపూజలు అందుకుంటున్నాడు కూడా! అలా నిజదేహాలను నైవేద్యంగా సమర్పించిన సంఘటనలు ఎన్నో ఉండగా తిన్నని మాంసనైవేద్యం మాత్రం ఎందుకు అపవిత్ర మవుతుంది అంతేకాక? ఈ మాంసనైవేద్యం శివుని ఆజ్ఞాప్రకారమే ఆయన ఇచ్చిన ‘వరం’ కారణంగానే సమర్పించబడింది. దాని పూర్వవృత్తాంతం ఇది.

ఒకప్పుడు సుందర శరీరంకల రాక్షసులు కొందరు శివుని గూర్చి తపస్సు చేశారు. కొంతకాలానికి శివుడు కరుణించి వారికి దర్శనమిచ్చాడు. “ఏమికోరి తపించారు చెప్పండి. మీకు కోరిన వరం ప్రసాదిస్తాను” అన్నాడు స్వామి. అంతేకాదు “మీరు నన్ను మెప్పించారు. కనుక కోరుకొంటే విష్ణుపదవి, బ్రాహ్మపదవి, ఇంద్రాది పదవులైనా ప్రసాదిస్తాను” అన్నాడు. అందుకు వారు అవేచి అక్కరలేదన్నారు. “స్వామీ! మారాక్షసుల్లోని జలంధరుడు ‘సగౌరవంగానే’ తీసుకొన్న విష్ణుపదవి మాకేల? మా ‘గజాసురునిచేత చచ్చిన’ బ్రాహ్మపదవి మాకెందుకు? మా ‘తారకాసురుని’ చేత తరిమి కౌట్టబడ్డ ‘ఇంద్రపదవి’ మాకు వద్దేవద్దు. అలాకాక మారాక్షసుల్లోనే ‘వ్యాప్తుడూ’, ‘అంధకుడూ’ మొదలైనవారు, నీతో విరోధించి చచ్చి కైవల్యంపోందారు. అలా వచ్చే కైవల్యంకూడ మాకు వద్దు. అందులో చిత్రమేముంది? మా యిం సుందర శరీరాలను నీవు నేరుగా తిని మాకు మోక్షం ప్రసాదించు. ఇదే మా కోర్కె” అన్నారట! అందుకు స్వామి “అయితే మీరు మీ శరీరాలను చాలించి శ్రీకాళహస్తి సమీపంలోని అడవుల్లో, వివిధ జంతువులై పుట్టండి. అప్పుడు మిమ్మల్ని ‘కన్నప్ప’ అనే కిరాత భక్తుడు చంపి మీ మాంసాన్ని నాకు సమర్పిస్తాడు. అలా మిమ్మల్ని నేరుగా కాకపోయినా మీ దేహాల మాంసాన్ని స్వీకరించి మీరుకోరిన ముక్కిని ప్రసాదిస్తాను” అని సెలవిచ్చాడట. ఆపై రాక్షసులు తమ స్త్రీజనంతోపాటు, శ్రీకాళహస్తి సమీపాన ఉన్న కైలాసగిరిఅడవుల్లో నానావిధ జంతువులైపుట్టి కన్నప్పరాక కోసం ఎదురు చూస్తూ ఉన్నారు. ఇతర వేటగాంధ్రకు కానీ క్రూరజంతువులకు కానీ వారు అగుపించలేదు కన్నప్ప రాక్షసమే ఎదురు చూచాయి. పరమయోగుల్లా ఆ జంతువులు!

శివుని ఆకలి తీర్చుదానికి బయలుదేరిన కన్నప్పుకు తమంత తాముగా సమీపించాయి. అతని బాణపువేటు ‘నెపంతో’ అత్యంత సులభంగా ఆ భక్తునికి చిక్కాయి. స్వామి ఇచ్చిన వరాన్ని అనుసరించే ఆయనకు ఆహారంగా దక్కాయి. ఆ సుందర దానవులు తాము కోరుకొన్న కోర్కె తీర్చుకుని ముక్కిపొందారు. వారి తపస్సు పుణ్యమా అంటూ తిన్ననికి కూడ పూర్వపు భక్తుల దేహర్పణలో భాగమూ దక్కింది. స్వామి ‘భక్తునికోసం’ భక్తులకోసం సువర్షముఖురీ నదీతీరాన వాయులింగేశ్వరుడై స్థిరవాసుడై వెలసి ఉన్నాడు. కన్నప్పును కూడ తననలా కొలువుమని సంజ్ఞచేసినట్టు, ఆ భక్తుని తనచెంత పర్వతాగ్రాన చేర్చి గౌరవిస్తున్నాడు. ఒకప్పుడు కన్నప్ప సేవించిన పుక్కిట బట్టి స్వామిని అభిషేకిస్తున్న పుణ్యానదీ జలమే ఇప్పుడు స్వామిని అభిషేకిస్తున్నది. పూజారులు కన్నప్పును పూజించాకే స్వామిని అర్పిస్తారు.

“నిక్కంబు కన్నప్ప పుక్కిటీనీరు,
ముక్కంటి అభిషేక మున కెల్ల ప్రాద్య”
నేడును కన్నప్ప నిర్మాల్యమందు
పోడిగా శివునకు పూజసేయుదురు!
మృదుడు కన్నప్ప కర్పించిన గాని
అడరంగ నేడును ఆరగింపండు!
‘కన్నర్పితముజేసే’ కాన లోకముల
‘కన్నప్ప’ డనగ మహాస్నుతి కెక్కె..”

(బసవ.పురా)

ఇదీ కన్నప్పనాయనారుని కమనీయ భక్తిగాథ. ‘భక్తతిన్నదు’ గా తెలుగు వారు కన్నప్పగా కడ్డాటులూ, తమిళులూ కొలిచే భక్తాగ్రగణ్యాంశి కారణజన్ముడు.

శ్రీకాళహస్తిశ్వరుడు వాయులింగేశ్వరు డనటానికి గర్భాలయంలో నిశ్శలంగా వెలిగే అనేక దీపకళికలమధ్య రెండు కళికలు మాత్రం చలిస్తూ అగుపించడం ‘ప్రత్యక్షసాక్షం!’ ఒకప్పుడు దేవతలూ, బుధులూ, కన్నప్పలాంటి

భక్తులు తాకి పూజించిన స్వామి పవిత్రలింగ మిప్పుడు అర్ఘుకులకు కూడ తాకకూడనిదట! అలాతాకిన పూజారి కొకరికి తాకిన చేతిప్రేలు బంగారమయ్యిందట. ఇప్పుడు తాకకనే అభిషేకాదులూ అలంకారాలూ జరుగుతుంటాయి. స్వామి దివ్యలింగంపై ఉన్న స్వర్ణకవచంపైనే అలంకారాదులు.

జోరా! యుగయుగాల ఘనమహిమను చాటే శ్రీకాళహస్తిశ్వరుడు నిజకైలాసంలో ‘భక్తతిన్నని’ తన ముఖ్యగణాల్లో చేర్చుకొని ఆదరిస్తూ ఉండవచ్చుగాక! ఈ దివ్యకైత్రంలోమాత్రం స్వామితో సమానంగా ప్రొక్కులు గైకొంటూ భక్తుల చిక్కులు తీరుస్తున్నాడు.

ఇది ‘భక్తునికీ భగవంతునికి భేదం లేదు’ అనడానికి నిదర్శనం. స్వామి ఆనకూడ.

